

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ НА 2017 – 2025 р.р.
Олександрівська селищна об'єднана територіальна громада
Миколаївська область, Вознесенський район, смт. Олександрівка

Стратегія підготовлена

Радославом Шарлея та Андрієм Кавунцем

На виконання завдання Фондації Розвитку Місцевої Демократії
В рамках проекту «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність (ДОБРЕ)»
за фінансової підтримки USAID.

Липень 2017

Цей документ став можливим завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Фонду Розвитку Місцевої Демократії (FRDL) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

This report is made possible by the generous support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents are the responsibility of Foundation in Support of Local Democracy (FRDL) and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

ЗМІСТ

1. Процес та методологія опрацювання стратегії.....	3
2. Висновки з діагнозу умов місцевого розвитку.....	12
3. Висновки з соціологічного дослідження умов життя та якості публічних послуг в об'єднаній громаді....	18
4. АНАЛІЗ SWOT.....	25
5. Бачення розвитку громади.....	28
6. Стратегічні та операційні цілі.....	28
7. Показники впливу.....	29
8. Збіжність між стратегією розвитку громади та іншими стратегічними документами.....	31
9. Потенційні джерела фінансування реалізації стратегії.....	35
10. Система впровадження стратегії.....	37
11. Детальний план заходів (короткотривала перспектива до 2020 року).....	40
Додаток 1. Діагноз умов місцевого розвитку громади.....	68
Додаток 2. Результати соціологічного дослідження умов життя та якості публічних послуг в ОТГ.....	68
Додаток 3. Карта ключових стратегічних проєктів, на фінансування яких громада планує подавати заявки в рамках проєкту ДОБРЕ.....	68

1. Процес та методологія опрацювання стратегії

1.1. Джерела та процес створення стратегії

Після кількох місяців інтенсивної роботи добігає завершення процес розробки Стратегії розвитку Олександрівської громади на 2017-2025 роки. Олександрівська ОТГ – одна з 25 об'єднаних територіальних громад України, які отримали практичну підтримку в рамках I туру реалізації партиципативного стратегічного планування, який є частиною програми ДОБРЕ. Програма фінансується USAID (United States Agency for International Development - Агенція міжнародного розвитку США) та реалізується через міжнародний консорціум, лідером якого є Global Communities, одним з партнерів Фундація розвитку місцевої демократії - Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej (FRDL) з Польщі. Метою програми є зміцнення місцевого самоврядування в Україні, підтримка процесу демократизації, а також забезпечення умов розвитку місцевих громад. Діяльність проекту концентрується на різносторонній консультативній підтримці новостворених територіальних громад.

Після об'єднання двох громад в одну, влада нових українських об'єднаних територіальних громад стоїть перед величезним викликом – самостійності діяльності, відповідальності та задоволення очікувань громадськості. Одним з перших завдань, окрім створення цілковито нової системи управління, є розробка стратегії діяльності, яка має **три головних функції**:

- Перша функція – затверджена стратегія – це безпосередня основа для діяльності органу місцевого самоврядування в тих сферах, що виникають з компетенцій самоврядування.
- Друга функція – стратегія дає можливість опосередкованого впливу (інформаційного, мотивуючого, мобілізуючого, організаційного, освітнього, допоміжного) для окремих підрозділів таким чином, щоб ці підрозділи через свою діяльність, що здійснюється задля досягнення власних завдань, слугували також і для розвитку громади.
- Третя функція – значення якої постійно зростає в сучасних умовах – це виконання стратегією функцій інструменту пошуку зовнішніх допоміжних ресурсів.

Процес розробки стратегії мав партиципативний характер – він мав характер спільної роботи великого колективу представників територіальної громади – працівників виконкому ОТГ, організаційних підрозділів, депутатів та представників різних соціальних груп. Спільно вони сформували 44-особову **Групу стратегічного планування**, яку було створено відповідно до Розпорядження сільського голови. В складі Групи є 33 жінок, що становить 75% від загального складу.

Роботу було розділено на кілька етапів, перебіг яких описано нижче. Цей процес відповідав **моделі стратегічного управління**, яка в літературі часто представляється у вигляді циклу:

Аналіз (діагностика) → планування → впровадження → оцінка,

Який в наступній фазі приймає вигляд коректування та актуалізації плану.

Згідно з цією моделлю, створенню стратегії передувало виконання комплексної **діагностики існуючої ситуації в громаді**. Її метою було визначення місцевих проблем та потенціалу та потенційних сфер підтримки. Діагноз – це вступний документ для планування процесу партиципативного стратегічного планування. Найбільш важливі висновки будуть представлені в наступному розділі, а повний зміст діагнозу міститься в Додатку 1 цього документу.

Дуже цінним джерелом інформації, яке використовувалось в роботі над стратегією, були результати **Соціологічного дослідження умов життя та якості надання публічних послуг в об'єднаній громаді**, яке було проведено по репрезентативній вибірці домогосподарств з території ОТГ. Головні висновки з проведеного дослідження представлено в розділі 3, а повний зміст результатів представлений в Додатку 2.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Положення даного документу є результатом роботи Групи стратегічного планування, головними елементами якої було **5 зустрічей**, які модерувались представниками FRDL.

- I зустріч відбулась 20 березня 2017 року і мала головним чином організаційний характер. Консультанти презентували ідею партиципативного стратегічного планування, на основі якої було обговорено запланований план роботи над Стратегією. Особливу увагу було звернено на участі представників місцевої громади у всьому процесі. Було також обговорено методологію соціологічного дослідження та узгоджено спосіб його проведення. Далі було проведено аналіз зацікавлених сторін – перевірено склад Групи стратегічного планування, створеної ОМС і визначено, які особи повинні ще до нього увійти. Наприкінці було здійснено перевірку відсутніх даних для Діагнозу умов розвитку та узгоджено варіанти їх отримання.
- II зустріч відбулась 24 квітня 2017 року. Під час неї було представлено результати проведеного між зустрічами дослідження та сформовано основні висновки для стратегії. Далі було обговорено та сформовано затверджено результати проведеного діагнозу умов розвитку громади та аналізу SWOT. Спільно було напрацьовано вступний проект бачення розвитку громади, а також перші версії стратегічних цілей в довготерміновій перспективі.
- III зустріч відбулась 15 травня 2017 року. В першій частині зустріч була присвячена зголошенню зауважень та дискусії щодо надісланої раніше консультантами першої частини документу стратегії (що містила в собі діагноз громади, результати дослідження та стратегічні цілі). Далі спільно було розроблено список стратегічних і операційних цілей стратегії та попередній список заходів, що підпорядковуються операційним цілям. Було також розпочато роботу над розробкою показників продукту та результату і узгодженням відповідальності за реалізацію окремих завдань і графіку їх реалізації.
- IV зустріч відбулась 19 червня 2017 р. Перед зустріччю консультанти приготували та переслали членам Групи стратегічного планування упорядкований список заходів з пропозиціями показників. Під час зустрічі учасники надали свої пропозиції щодо змін та доповнень до отриманого матеріалу. Далі були представлені пропозиції щодо таких елементів характеристики (карти) заходів, як відповідальні підрозділи, допоміжні підрозділи, джерела фінансування та терміни реалізації окремих завдань; вони були обговорені під час зустрічі. Члени Групи презентували також пропозиції кількох проектів, які можуть бути профінансовані в рамках програми ДОBRE; було розроблено для них карти проектів. Далі члени Групи розробили план управління стратегії, в тому числі правила моніторингу результатів виконаних завдань. Під час зустрічі було також узгоджено план реалізації громадського обговорення.
- V зустріч відбулась 26 липня 2017 р. Зустрічі передувало громадське обговорення, яке тривало від 27 червня по 20 липня 2017 року. Воно включало в себе такі форми поширення документу: розміщення документу на Інтернет сторінці громади, друк примірників проекту Стратегії, які було розміщено для ознайомлення в приміщенні ради в с. Олександрівка та в 2 приміщеннях, де працюють старости, розміщення спеціальних скриньок для внесення пропозицій в цих же приміщеннях, розміщення в локальній пресі оголошення (районна газета «Вісті Вознесенщини»), розміщення оголошень на території всієї ОТГ в публічних місцях, три консультаційних зустрічі з мешканцями в окремих населених пунктах та підсумкова публічна зустріч з мешканцями всієї ОТГ. Під час зустрічі було представлено результати обговорення, виконано аналіз наданих пропозицій та зроблено низку дрібних уточнень змісту документу.

Після зустрічі консультанти оформили кінцеву версію документу, яка була передана (через голову ОТГ) раді ОТГ для подальшого ухвалення.

Графічний вигляд робіт над розробкою стратегії представлений на схемі
(Джерело: Партиципативна модель Стратегічного планування Фондації Розвитку Місцевої Демократії, автор Цезарій Трутковський).

Малюнок 1. План роботи над розробкою стратегії

1.2. Структура стратегії

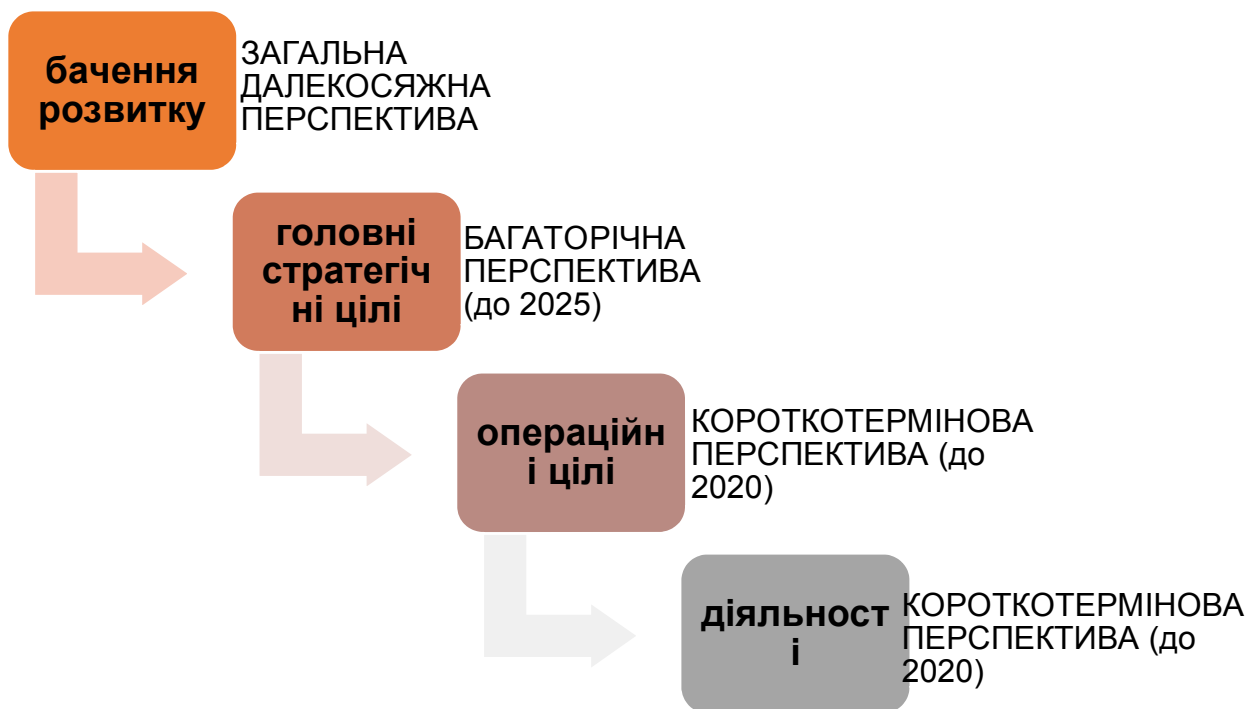
Розроблена стратегія є документом з виразною і логічною побудовою. Вона організована на кількох рівнях; своєю структурою нагадує піраміду, верхівкою якої є **бачення розвитку громади**. Вона описує бажаний мешканцями вигляд громади в перспективі найближчих кільканадцяти років, тобто є так би мовити «фотографією» громади. Бачення відповідає на питання:

- Як ми уявляємо собі нашу громаду в перспективі кільканадцяти років? Як хочемо щоб вона виглядала?
- Що має відрізняти нас від сусідніх громад?
- Якої громади хочемо для наших дітей та онуків?

Далі виділяють нижчі рівні планування:

1. Стратегічні цілі;
2. Операційні цілі;
3. Заходи.

Малюнок 2. Система стратегії

Джерело: Партиципативна модель Стратегічного планування Фондації Розвитку Місцевої Демократії, автор Цезарій Трутковський

Наступним після бачення рівнем планування є **стратегічні цілі**. Вони є безпосередніми похідними бачення – вони більш конкретно визначають напрямки розвитку громади, описані в баченні; в той самий час вони дозволяють зберегти чіткий поділ стратегії, згрупувати операційні цілі. Їх реалізація в прийнятій часовій перспективі (в даному документі – до 2025 року) повинна призвести до досягнення відповідного стану

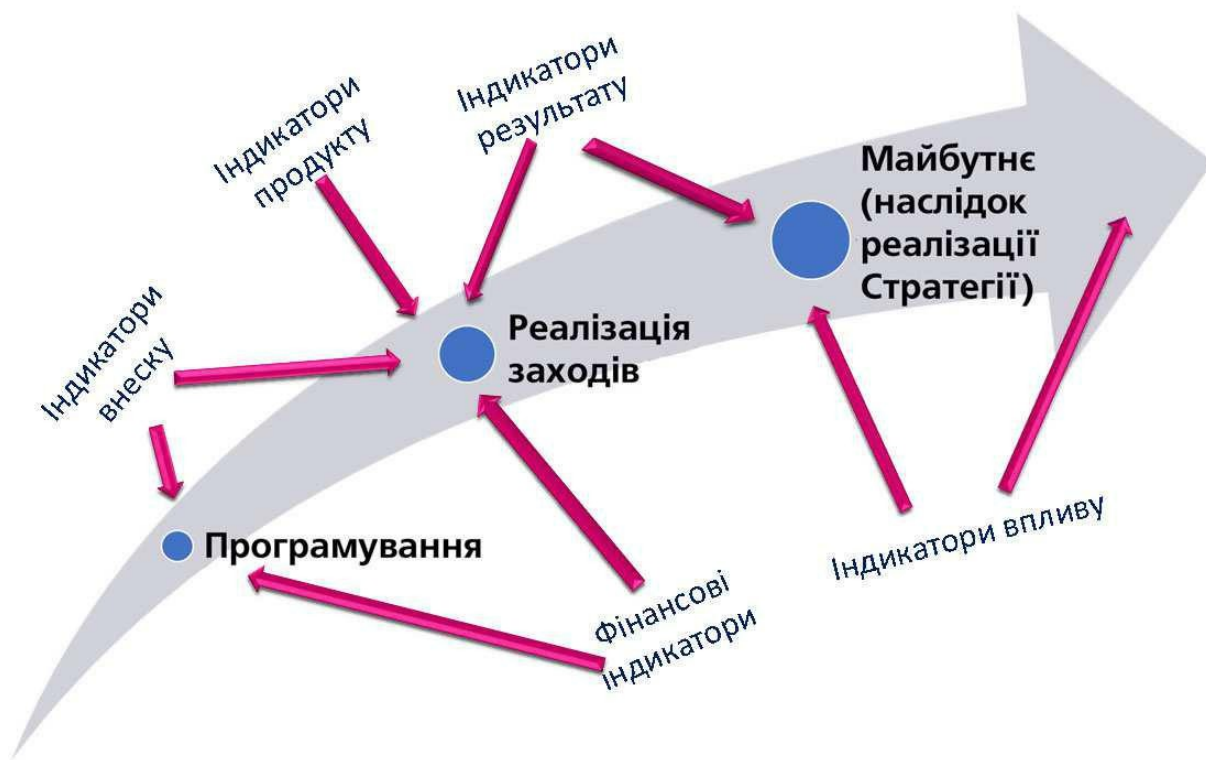
розвитку громади, окресленого в її баченні. В свою чергу, **операційні (конкретні) цілі** мають характер короткотерміновий (до 2020 року) і завдяки цьому їх можна визначити більш детально. Їх реалізація наближає громаду до досягнення стратегічних цілей. Операційні цілі групують заходи, які тематично зв'язані з окремими сферами життя, або діяльністю органу місцевого самоврядування. **Заходи** – це вже конкретні діяльності, які найпростіше виміряти під час реалізації стратегії. Заходи в цьому документі були детально розписані. До кожного заходу було опрацьовано перелік необхідних даних, що включають в себе:

- Показники реалізації заходу (продукти – вимірювальні, безпосередні результати заходів);
- Ефекти реалізації заходів (результати – відповідають на запитання: для чого ми реалізуємо цей захід, що він має дати для громади);
- Показники оцінки результату заходів (показують, в який спосіб можна виміряти ефекти) ;
- Джерело перевірки показників (де можемо знайти інформацію про досягнені показники) ;
- Підрозділ, що відповідає за виконання заходу;
- Допоміжні підрозділи під час виконання заходу;
- Джерело/джерела фінансування;
- Терміни реалізації.

Показники реалізації стратегії – це критерії, що вказують на її ширший вплив, досягнені продукти та понесений вклад. Вони моніторуються під час реалізації заходів з метою оцінювання прогресу в досягненні прийнятих цілей. Вони також використовуються для оцінки успіху. Показники організовують інформацію через окреслення залежностей між впливом, результатами, продуктами та вкладом, а також роблять можливими ідентифікацію проблем, що з'являються під час реалізації стратегії – проблем, які можуть нести загрозу для досягнення прийнятих цілей стратегії.

Показники напрацьовано як по відношенню до кінцевих ефектів реалізації стратегії (оцінка впливу) так і по відношенню до окремих завдань, які будуть реалізовуватись в її рамках (оцінка доставлених / напрацьованих продуктів та їх результатів).

Малюнок 3. Показники в документі стратегії

Джерело: Партиципативна модель Стратегічного планування Фондації Розвитку Місцевої Демократії, автор Цезарій Трутковський

В роботі над всіма вищезазначеними елементами стратегії забезпечено вимоги принципів стратегічного планування, які складаються з чотирьох основних фаз діяльності:

- 1) Діагностика;
- 2) Планування;
- 3) Впровадження;
- 4) Оцінка.

Ключовим елементом в підготовці стратегії розвитку є планування, але в той же час для успіху реалізації плану заходів ключовим аспектом є спосіб його впровадження. Оскільки більшість проблем, пов'язаних з реалізацією стратегії, частіше всього виникають через не дуже детальне визначення цілей та заходів, які повинні бути виконані, тому в представленому документі розробники намагались створити якомога прозорішу і відкриту схему цілей та заходів, яка спростить розуміння їх необхідності. Велику увагу було приділено опису окремих завдань, які в якості фінальних «продуктів» проведених аналізів та консультацій виникають безпосередньо з умов розвитку, а також прийнятих стратегічних напрямків розвитку громади.

Необхідно підкреслити, що стратегія є так званим «максимальним планом», що означає включення до неї всіх заходів, які мешканці хотіли б реалізувати в громаді до 2020 року – і якби так сталося, то повинні бути повністю забезпечені всі умови, зв'язані з отриманням власних коштів, зовнішніх коштів та використанням технічних та організаційних можливостей.

В реальності цілі, записані в стратегії, ніколи не досягаються абсолютно в такому вигляді, в якому заплановані в перший раз, оскільки під час реалізації стратегії змінюється як орган місцевого

самоврядування так і його оточення – з'являються нові концепції, виклики, очікування та можливості, наслідком чого може стати зміна чи навіть відміна частини первинних планів, а на їх місці можуть з'явитись інші.

В роботі Групи стратегічного планування Олександрівської ОТГ брали участь:

1. Бензар Микола Миколайович, селищний голова Олександрівської ОТГ;
2. Озерянська Наталія Павлівна, перший заступник селищного голови;
3. Корня Олександр Васильович, секретар селищної ради;
4. Кульбій Олена Іванівна, секретар виконкому селищної ради;
5. Бурлак Вікторія Вікторівна, головний бухгалтер селищної ради;
6. Бондарчук Алла Миколаївна, інспектор з обліку смт Олександрівка;
7. Скрипніченко Світлана Олександрівна, інспектор з обліку с. Трикрати;
8. Волкович Світлана Леонідівна, інспектор з обліку, с. Воронівка;
9. Рабко Ольга Миколаївна, завідувач сектору з кадрової роботи;
10. Копієвська Наталія Володимирівна, фахівець із соціальної роботи с. Воронівка;
11. Акмаєва Наталія Петрівна, головний бухгалтер ДНЗ «Дюймовочка» с. Воронівка;
12. Якушкін Олександр Олександрович, староста села Воронівка;
13. Горбатюк Ірина Миколаївна, депутат Олександрівської ОТГ, вчитель Воронівської ЗОШ;
14. Жукова Рита Сергіївна, староста сіл Трикрати, Актове, Вільний Яр, Зоря;
15. Багнюк Віталій Михайлович, депутат Олександрівської ОТГ, директор Трикратської ЗОШ, с. Трикрати;
16. Получанова Наталія Василівна, депутат Олександрівської ОТГ, спеціаліст землевпорядник;
17. Ванденко Тетяна Федорівна, підприємець, с. Трикрати;
18. Мойсеєнко Антоніна Григорівна, депутат Олександрівської ОТГ, завуч Трикратської ЗОШ;
19. Туркоман Ірина Михайлівна, депутат Олександрівської ОТГ, смт Олександрівка;
20. Рожко Андрій Іванович, депутат Олександрівської ОТГ, підприємець, смт Олександрівка;
21. Козаченко Інна Сергіївна, депутат Олександрівської ОТГ, завідувач ДДЗ «Світлячок», с. Актове;
22. Ільчанинова Олена Леонідівна, соціальний фахівець, депутат Вознесенської районної ради, с. Трикрати;
23. Ігнат'єва Оксана Миколаївна, в.о. головного лікаря Олександрівської ПМСД, смт Олександрівка;
24. Рожко Руслана Дмитрівна, депутат Олександрівської ОТГ, село Трикратне;
25. Бошко Тетяна Володимирівна, соціальний фахівець, смт Олександрівка;
26. Шевченко В'ячеслав Аркадійович, директор Олександрівської ЗОШ;
27. Базалук Алла Іллівна, головний бухгалтер КП «Орбіта» ;
28. Возіян Валентина Петрівна, бібліотекар Олександрівської ЗОШ;
29. Овчеренко Віра Василівна, бібліотекар с. Трикрати;
30. Юрескул Леонід Леонідович, начальник МПО 19;
31. Подгайко Оксана Григорівна, директор Трикратського СБК;
32. Вергелес Сергій Володимирович, спеціаліст 1 категорії по видаткам;
33. Журавльова Любов Миколаївна, голова ветеранської організації;
34. Аржанова Наталія Юріївна, директор Воронівської ЗОШ;
35. Мачкова Аліна Сергіївна, спеціаліст 1 категорії з питань культури;
36. Лазарєв Костянтин Андрійович, директор Олександрівського БК;
37. Ізбаш Інна Ігорівна, директор Олександрівської школи мистецтв;
38. Зелена Антоніна Володимирівна, Трикратська АЗПСМ;
39. Койба Марта Олександрівна, директор Воронівського СБК;
40. Ляшенко Ольга Василівна, головний бухгалтер КП «Джерело» ;
41. Біличенко Вадим Леонідович, дільничний інспектор;
42. Співак Наталка Іванівна, голова ОСББ (с. Трикрати) ;
43. Чеботарьова Тетяна Василівна, голова ОСББ (смт Олександрівка) ;
44. Волохов Володимир Миколайович, голова ОСББ (с. Трикратне) ;

За реалізацію процесу партиципаційного стратегічного планування, а також розробку стратегії розвитку Олександрівської ОТГ відповідає **група експертів Фондації розвитку місцевої демократії**:

- Радослав Шарлея – ведучий експерт (Польща);
- Андрій Кавунець – український експерт;

а також **група асистентів програми ДОБРЕ – представників Асоціації сільських, селищних рад та об'єднаних громад України**

- Марина Логачова;
- Олександр Данчук.

1.3. Забезпечення участі жінок та соціально незахищених груп в місцевому управлінні

В документі стратегії в багатьох місцях **передбачено забезпечення участі жінок, молоді та представників соціально незахищених груп**, в тому числі осіб старшого віку (група 60+), а також осіб з інвалідністю та/або осіб з особливими потребами. Не було передбачено окремо внутрішньо перміщених осіб з інших частин України, оскільки це поодинокі випадки. Забезпечення інтересів цих груп передбачене в запланованих заходах, вигодонабувачами яких будуть їх представники, а також в плануванні процесів, які будуть забезпечувати участь цих груп в прийнятті рішень на місцевому рівні.

Цей другий аспект полягає в забезпеченні представництва вищезазначених груп в роботі Групи управління стратегією, яка стане пірозділом, який буде займатись розподілом завдань, моніторингом, загальною оцінкою та актуалізацією плану. В п. 10.1. цього документу який присвячений впровадженню і моніторингу стратегії, знаходиться пункт про обов'язковість участі жінок (не менше 50% від загального складу Групи), а також участь молоді та представників соціально незахищених верств населення. Таке рішення має на меті забезпечення їх потреб в процесі впровадження та актуалізації стратегії.

Коли йдеться про заплановані заходи для врахування інтересів жінок, молоді та представників соціально незахищених верств населення, то їх аналіз представлений нижче.

а) Заходи для врахування інтересів жінок:

- Захід 1.1.2. Створення інформаційного центру ведення бізнесу (в т.ч. – навчання з створення та розвитку бізнесу для жінок) – заплановано спеціальні тренінги для жінок як започаткувати і розвивати власну підприємницьку діяльність;
- Захід 1.1.4. Створення дорадчо-консультативного органу при селищному голові - координаційної ради з питань підприємництва та інвестицій з дотриманням принципів гендерної рівності – забезпечення визначеної відсоткової участі жінок в роботі цього органу;
- Захід 1.2.1. Надання консультацій та навчання в рамках ІнформЦентру (зелений туризм, зміни в законодавстві, кластери, велотуризм, діяльність громадських організацій, інноваційне сільське господарство, проектний менеджмент, і т.д.), в т.ч. – навчання для жінок – заплановано визначений відсоток участі жінок-клієнтів Центру;
- Захід 2.1.1. Розробка Програми «Інвентаризації та утримання доріг Олександрівської ОТГ», в подальшому її реалізація відповідно до визначеного графіку (в т.ч. з врахуванням потреб проїзду дитячих візочків) – забезпечення потреб молодих мам, які будуть їздити з дитячими возиками, під час реалізації інвестиції;
- Захід 3.2.1. Проектування системи соціального захисту в ОТГ, що включатиме інституції та людей, приватний сектор та некомерційні організації, та її подальше впровадження – напрацювання

комплексної системи підтримки найбільш потребуючих мешканців громади (в тому числі жінок, що знаходяться в важкій життєвій ситуації);

- Захід 3.4.3. Запровадити бюджет участі з дотриманням принципів гендерної рівності та визначенням одним з пріоритетних напрямків підтримку проектів, спрямованих на задоволення потреб жінок (з метою реалізації громадських ініціатив) – виділення коштів на реалізацію проектів в інтересах жінок;

а) Заходи в інтересах дітей та молоді:

- Захід 2.1.11. Розробка та впровадження програми по екологічній освіті та поводженню з ТПВ (в т.ч. шкільна програма) – екологічна освіта в школах;
- Захід 2.2.3. Встановлення дитячих майданчиків у с. Воронівка, Актове, Трикрати, Трикратне, смт Олександрівка (в т.ч. створення мотузкового містечка у с. Трикрати) – створення можливості привабливого та безпечного проведення часу дітьми;
- Захід 2.2.5. Будівництво сучасної комплексної спортивної споруди (зали), облаштованої сонячними батареями в смт Олександрівка, на території школи (з врахуванням потреб людей з інвалідністю та інших соціально незахищених верств населення) - створення можливості привабливого та безпечного проведення часу дітей та молоді;
- Захід 3.1.3. Розробка системи мотивації для молодих спеціалістів (освіта, культура, лікарі) – запровадження системи мотивації для працевлаштування молодих спеціалістів на території громади (в т.ч. надання житла);
- Захід 3.3.1. Розробка плану покращення надання послуг в системі позашкільної освіти та його реалізація – організація додаткових занять для дітей та молоді;
- Захід 3.3.4. Розробка плану підвищення якості послуг в сфері відпочинку для молоді та дорослих і його реалізація – створення окремої пропозиції для молоді;
- Захід 3.4.1. Підтримка та розвиток Молодіжної громадської ради – забезпечення участі молоді в процесі прийняття рішень в громаді.

б) Заходи в інтересах осіб з інвалідністю:

- Захід 2.1.1. Розробка Програми «Інвентаризації та утримання доріг Олександрівської ОТГ», в подальшому її реалізація відповідно до визначеного графіку (в т.ч. з врахуванням потреб осіб з інвалідністю) – забезпечення потреб осіб з інвалідністю під час реалізації дорожніх інвестицій;
- Захід 2.2.1. Розвиток інфраструктури для людей з обмеженими можливостями – пристосування об'єктів суспільної інфраструктури (об'єкти освіти та культури, спорту і відпочинку, охорони здоров'я, соціальної сфери) до потреб осіб з інвалідністю;
- Захід 2.2.4. Розробка процедури будівництва та приведення у відповідність до ДБН пандусів – інвентаризація потреби в приведенні у відповідність будинків та об'єктів до встановлених державних будівельних норм, в тому числі щодо забезпечення потреб осіб з інвалідністю;
- Захід 2.2.5. Будівництво сучасної комплексної спортивної споруди (зали), облаштованої сонячними батареями на території смт Олександрівка на території школи (з врахуванням потреб людей з інвалідністю та інших соціально незахищених верств населення) - створення можливості привабливого та безпечного проведення часу людей з інвалідністю, соціальна інтеграція;

- Захід 3.1.1. Надання якісних адмінпослуг через ЦНАП (з врахуванням потреб людей з інвалідністю та особливими потребами) – забезпечення можливості користуватись послугами центру для осіб з інвалідністю;
- Захід 3.1.2. Встановлення туалета в сільраді (з врахуванням потреб людей з інвалідністю) – пристосування збудованого туалету до вимог осіб з інвалідністю;
- Захід 3.2.1. Проектування системи соціального захисту в ОТГ, що включатиме інституції та людей, приватний сектор та некомерційні організації, та її подальше впровадження – розробка комплексної системи підтримки найбільш потребуючих мешканців громади (в т.ч. осіб з інвалідністю).

с) Діяльність для людей старшого віку (віком 60+):

- Захід 3.3.2. Розробка плану розвитку системи безперервної освіти та його впровадження – забезпечення можливості отримання додаткової освіти для дорослих, в т.ч. для осіб старшого віку;
- Захід 3.3.4. Розробка плану підвищення якості послуг в сфері відпочинку для молоді та дорослих і його реалізація – розробка окремої пропозиції для осіб старшого віку.

2. Висновки з діагнозу умов місцевого розвитку

В даному розділі представлено **найважливіші висновки** проведеного в листопаді 2016 р. – січні 2017 р. вивчення стану громади Олександрівка. Повний текст дослідження поданий у додатку №1 до даного документу.

2.1. Загальна інформація про громаду

В результаті виборів 11 грудня 2016 року було закінчено процес об'єднання трьох найбільших громад із загальною кількістю близько 12,5 тис. мешканців. Центром об'єднаної громади (яку далі будемо називати також ОТГ) знаходиться близько 16 кілометрів на Північний захід від 36-тисячного міста Вознесенськ – районного центру. Громада має вигідне місцезнаходження з точки зору перспектив розвитку – на дорозі державного значення Ульяновка-Миколаїв та біля залізниці.

Населення громади молоде – майже половина мешканців молодші 35 років. Чоловіки складають 47%, жінки – 53%. Причини диспропорції полягають і в коротшому терміні життя, і у вищому рівні трудової еміграції серед чоловіків. Кількість населення змінюється не сильно – значна трудова міграція і від'ємний природній приріст населення врівноважується переселенням мешканців міста Вознесенськ.

На території ОТГ проживає невелика молдавська і російська меншості. Кількість біженців (зі східної України) невелика. Населення етнічно однорідне, відсутні проблеми на цьому фоні.

Мешканці охочі брати участь у громадському житті, але якщо хтось інший бере на себе обов'язки організатора. Не вистачає духу ініціативи, зокрема через те, що активні та енергійні повиїжджали. Ініціатива знизу трапляється рідко, діє не багато зареєстрованих неурядових організацій.

Головним організатором **культурного життя** є школи, будинки культури і бібліотеки. В школах діють колективи художньої самодіяльності, гуртки за інтересами, облаштовані музейні зали. Та території ОТГ діє районна художня школа. Будинки культури – це приміщення побудовані 40-50 років тому. Їх стан вимагає генерального ремонту. З огляду на великі кошти вони зимою не опалюються, а їх діяльність переноситься до приміщень шкіл та бібліотек. В селах багато людей займається **художньою самодіяльністю**. Але це лише хобі, результат якого не призначений на продаж.

Організаторами спортивного життя є школи і спортивне товариство «Колос».

Протягом останніх років **роль жінок** в місцевій громаді, однозначно, зросла. Жінки домінують в раді ОТГ, як і в виконавчих органах органу місцевого самоврядування. В інших сферах діяльності громади, таких як

освіта, культура, охорона здоров'я працюють, взагалі, майже виключно жінки. Постійно збільшується відсоток жінок у бізнесі.

Економіка ОТГ базується на рослинництві і двох кар'єрах. Великою проблемою є відсутність переробки рослинної продукції, що спричиняє малу кількість робочих місць, високе безробіття і низький рівень життя. Серед осіб, що зареєстровані як безробітні, значна частина працює у власних домашніх господарствах і продає вирощені продукти, однак за низькими цінами. Дуже велика кількість виїхала на роботу, як до великих міст на території країни, так і за кордон.

Бюджет ОТГ на 2017 рік має перехідний характер, оскільки багато завдань громади реалізуються ще через район, до якого потрапляють кошти на освіту, культуру чи охорону здоров'я. Заплановані бюджетні надходження на одного мешканця в 2017 році становлять близько 3,2 тис. грн. Найважливіше значення для доходів громади мають місцеві податки і оплати. Проблемою є ще й те, що нові мешканці часто не реєструються на території громади (це стосується аж близько 2 тисяч осіб!), що негативно відображається на бюджеті громади (від місцевих податків надходить менше коштів, ніж повинно бути, оскільки вони залежать від кількості населення). Найбільша частина видатків громади становлять кошти на освіту – загалом 48,3%. Видатки на адміністративну діяльність органів місцевого самоврядування становлять близько 10%.

Інтернет-сторінка громади створена в березні 2017 року. На даний час вона не містить багато обов'язкових даних. На дошках оголошень і в районній газеті розміщують інформацію про найважливіші рішення ради, бюджет тощо. Мешканці задоволені діяльністю органу самоврядування. Вони звикли до того, що влада не багато може, тож не мають великих очікувань від неї.

2.2. Комунальні послуги та соціальне забезпечення, що надаються громадою

На території громади діють **два комунальні підприємства**. Вони відповідають за водогони, каналізацію, тверді відходи, прибирання громадських місць. Система захоронення відходів не відповідає нормам і тому громада планує збудувати власне сміттєзвалище.

На території ОТГ працює **6 дитячих садків**. Разом у них нараховується 361 місце, а дітей ходить 288, при тому, що у самій Олександрівці місць не вистачає (їх лише близько 100). Ситуація з використанням місць в школах виглядає драматично: на 2276 місць – 963 учні і ця кількість систематично падає. Утримання інфраструктури вимагає занадто великих, надмірних коштів. Подібна ситуація і з **4 будинками культури**: їх зали можуть розмістити від 150 до 350 осіб, що, однозначно, забагато для сьогodнішніх потреб.

До обов'язків громади відноситься також забезпечення системи первинної медичної допомоги. Вона складається з 3 амбулаторій і одного фельдшерсько-акушерського пункту. Соціальна допомога надається 1221 мешканцю громади (10,6% населення). В Олександрівці працює цілодобовий (районний) центр соціальної допомоги.

2.3. Проблеми і потреби громади

Адміністрація

Обмежені засоби, що знаходяться у розпорядженні громади, призводять до поганого стану адміністративних будинків (їх занадто багато, мають завелику кубатуру) і їх забезпечення, низького рівня заробітних плат. Низький рівень фінансового забезпечення призводять до поганого опалювання громадських приміщень в зимовий період, що створює некомфортні умови праці та обслуговування, та навіть зачинення деяких об'єктів, головним чином – будинків культури.

На початку функціонування в форматі «об'єднаної громади» найбільшою проблемою виявилася відсутність бачення роботи адміністрації після проведених змін та погляд на результати змін скрізь призму окремих громад, а не єдиної. Пасивність мешканців у вирішенні важливих проблем також не полегшує ситуацію. Не

вистачає місцевої преси, громада не видає жодного друкованого органу, погано поставлена комунікація з населенням, не вистачає управлінців і лікарів. Бракує також партнерських громад.

Іншою значною проблемою є постійне негативне представлення районною владою перспектив передачі основних функцій і компетенцій громаді. Зокрема, дана ситуація особливо яскраво виражена в передачі ОТГ освітньої сфери – районна рада передала школи тимчасово, незважаючи на прописану законом функцію саме ОТГ по наданню середньої освіти.

Обов'язково буде зміцнюватися кадрове забезпечення та проводитимуться навчання, буде вироблена нова система управління (у тому числі система мотивації) та окремі стратегії діяльності в кожній сфері, а також шукатимуться зовнішні ресурси.

В сфері надання послуг мешканцям та залучення населення потрібно буде створити центр надання адміністративних послуг (центр обслуговування мешканців) та видавництво місцевого друкованого органу.

Технічна інфраструктура

Найбільші інфраструктурні **проблеми** і потреби громади стосуються водогонів і каналізації. Даються взнаки значні прогалини в забезпеченні водопостачання (до системи під'єднанні близько 70% мешканців). Проявляються також проблеми з забезпеченням водою, непокоїть якість води, і спостерігаються проблеми з тиском.

Дорожньо-транспортна інфраструктура знаходиться в аварійному стані, немає дощової каналізації, не вистачає тротуарів, а часто навіть освітлення доріг. Однак, найбільшою трудностю є відсутність безпосередньої дороги сполученням Олександрівка-Воронівка (потрібно довго об'їжджати).

Наступною важливою проблемою є опалення громадських об'єктів, оскільки воно малоефективне і недостатнє. Не вистачає коштів на паливо, відсутні сучасні опалювальні технології та термоізоляція.

Дуже багато потрібно зробити в плані забезпечення чистоти та екології – потрібно забезпечити вивезення сміття – побудувати нове сміттєзвалище або вивозити до іншої громади.

Соціальна інфраструктура

Що стосується соціальної інфраструктури, то головною **проблемою** тут вбачається кількість і стан будинків громадського користування. Громада має занадто багато об'єктів, що перевищують існуючі потреби. Будинки знаходяться у незадовільному стані, перш за все, з огляду на термоізоляцію. Практично всі об'єкти недостатньо технічно забезпечені.

Якщо говорити про спортивні і оздоровчі об'єкти, то найбільшою проблемою є поганий стан шкільних спортивних майданчиків та відсутність загальнодоступних спортивно-оздоровчих комплексів і місць відпочинку. Існуючі оздоровчі території не використовуються.

Перед органами місцевого самоврядування стоїть необхідність вирішити всі ці проблеми, з яких **найшвидшого рішення** вимагає оптимізація кількості об'єктів та їх використання. Тільки тоді можна буде здійснити подальші кроки, що полягають у покращенні стану і забезпечення об'єктів.

Економіка

Для місцевих підприємців великою проблемою є висока ціна на електроенергію і газ. Існує також велика різниця між закупівельною ціною на продукцію рослинництва і роздрібною ціною.

Характерними є проблеми ментального плану. Частина мешканців прагне користуватися соціальною допомогою і працювати неофіційно, а не мати постійну роботу. Через це важко знайти охочих навіть на сезонні роботи.

Головна проблема, що ускладнює економічний розвиток, це високий рівень безробіття, що є наслідком малої кількості робочих місць. Одна із причин такого стану – це монокультурна економіка (спрямована на рослинництво і видобуток каменю) та низький рівень оплати праці, що тягне за собою низький попит на товари/послуги місцевих фірм. Не вистачає людей для роботи з ряду спеціальностей (переважно технічних), а багато хто виїхав у пошуках роботи. На території ОТГ відсутня переробка продуктів рослинництва.

Потенційним джерелом доходів для населення може бути туризм. Його розвиток блокується майже повною відсутністю туристичної інфраструктури та інформаційних і промоційних матеріалів.

Місцеві потреби – це перш за все, створення робочих місць. Повинна бути здійснена поступова диверсифікація працевлаштування, базована на розвитку тваринництва і переробки молока, пекарства і побудові млина. Дуже важливим є налагодження співпраці між селянами – створення кооперативів.

Якщо вести мову про туризм, то перш за все, потрібно створити центр туристичних послуг, розбудувати туристично-оздоровчу та дорожньо-транспортну інфраструктуру.

Природне середовище

Найбільшою потенційною **проблемою** є розміщення недалеко (15 км) атомної електростанції. Природне середовище забруднене через відсутність каналізації та системи сортування відходів. Дуже непокоїть забруднення і заростання річок.

Найважливішою потребою є будівництво мережі санітарної каналізації та організація системи роботи зі сміттям, починаючи від сортування і вивезення до транспортування і звалищ. Належить також зайнятись очищенням річки.

Соціальні питання

Найбільша соціальна проблема – це безробіття та, загалом, низькі зарплати, що тягнуть за собою низький рівень життя, незадовільні життєві умови та малі перспективи покращити ситуацію. Це призводить, у тому числі, до еміграції, яка розбиває сім'ї.

Під час зустрічей і консультацій помічено також низьку активність населення (мало людей було на зустрічах). В громаді діє не багато неурядових організацій, більше того – не вистачає лідерів. Не велика також активність церкви, а релігійне життя набирає пасивного характеру. Проблемою іншого характеру є відсутність відчуття спільноти (проблема з'явилася після об'єднання громад).

Головна проблема у сфері охорони здоров'я – це шкідливий склад питної води, що негативно впливає на здоров'я мешканців. Істотною проблемою є алкоголізм. Відчувається надто мала популяризація здорового способу життя.

В сфері культури і відпочинку спостерігається недостатня пропозиція в селах та недостатня кількість місць для зустрічей.

Однозначно, найважливіша **потреба**, забезпечення якої буде мати вирішальний вплив на ситуацію в суспільстві, це економічний розвиток громади, в результаті якого з'являться нові робочі місця. Важливою є підтримка мешканців громадою.

При такому невеликому відчутті спільноти варто покікуватися про альтернативні форми проведення мешканцями спільного часу, де вони могли б налагодити зв'язки між собою. Цьому може сприяти розвиток спортивно-оздоровчої інфраструктури та збільшення активності закладів культури.

2.4. Місцевий потенціал

Поєднання потенціалів та збільшення компетенцій об'єднаних громад принесе кращі результати, ніж окремі дії малих громад.

Олександрівка має значний, невикористаний економічний потенціал, що є, головним чином, наслідком вигідного розташування біля дороги державного значення та залізниці. Окрім того, на території ОТГ є родючі землі, що дає можливість стверджувати про значний потенціал у сфері рослинництва, особливо при наявності дешевою робочої сили.

Якщо говорити про стан природнього середовища, то на нього позитивно впливає те, що майже всі домогосподарства використовують газове опалювання. На додаток, на території громади немає підприємств, які б негативно впливали на забруднення атмосфери.

Потрібно звернути увагу на значний туристичний потенціал, який створює каньйон (національний парк) і лабіринт в лісі. Іншим потенційним природнім потенціалом є річки, що течуть по території громади і теж приховують туристичний потенціал.

Сильною стороною громади є любов та прив'язаність людей до своїх сіл. Не дивлячись на відсутність лідерів, громадськість береться за спільні справи з охотою виходячи на суботники чи громадські роботи.

Можна побачити значну активність мешканців у сфері художньої самодіяльності, що підтверджують заходи в актових залах шкіл та музейних залах, дотримання традицій, підтримка художньої самодіяльності та традиційних народних промислів. Варто звернути увагу на значну спортивну активність в школах і появу зацікавленості спортом.

2. Висновки з соціологічного дослідження умов життя та якості публічних послуг в об'єднаній громаді

3.1. Загальні відомості про дослідження

Метою дослідження було визначення чинників, які впливають на збалансований місцевий розвиток. При цьому дослідження зосереджено по двом напрямкам: 1. Чинниках, які впливають на якість життя людей. 2. Послугах, які надаються інституціями місцевого самоврядування. Такий підхід надав можливість висвітлювати, з одного боку, питання зосереджені на якості життя мешканців, що нерозривно пов'язані з чинниками, які стосуються рівня життя, місцевої інфраструктури, економіки, соціального розвитку і навколишнього середовища. З іншого боку, дослідження охоплює питання, яке стосується широкого спектру послуг, що надаються органами місцевого самоврядування. З метою отримання найбільш повної та об'єктивної оцінки результатів дослідження анкета містить багато питань, що відносяться до оцінювання та детального аналізу різних аспектів функціонування органів місцевого самоврядування. У цьому сенсі дослідження забезпечує глобальний, загальний малюнок поглядів жителів громади, умови життя та діяльності муніципалітету.

3.2. Методологія

При проведенні дослідження враховувалось те, що люди в своїх повсякденних розмовах обмінюються думками з питань, тісно пов'язаних з фізичним і соціальним середовищем. Події, які відбуваються у місцевому середовищі, їх оцінка, заходи, що вживаються місцевою владою, часто є змістом розмови сім'ї. Таким чином, прийнятим було визначено підхід вивчення колективних відповідей на запитання всіма членами сім'ї. Опитування було проведено у домогосподарствах з наданням можливостей проведення змістових обговорень.

Вибірка стратифікована до населених пунктів у громаді. Дослідження репрезентативне на рівні громади, але не на рівні окремих населених пунктів. Аналізуючи дані звіту, порівнюючи ці дані та роблячи висновки, враховувалися: кількість отриманих відповідей на дане запитання; відсоток відповідей «не знаю»; факт, що одиницею аналізу було домашнє господарство (незважаючи на те, що для зручності у звіті взаємозамінно використовуються терміни «жителі», «респонденти» і т.п.).

Олександрівська ОТГ складається з 4 986 садиб (домогосподарств за унікальними житловими адресами). До вибірки для дослідження потрапили 356 домогосподарств (також резервні: 234) з 8 населених пунктів. Відповідно до прийнятих принципів дослідженні використовувалося розшарування по відношенню до населених пунктів та кількості мешканців. Ймовірний довірчий інтервал (так звана похибка вимірювання) склав 5%, а ймовірний рівень довіри = 95%.

Дослідження було проведено в березні – квітні 2017 року.

3.3. Найбільш важлива інформація про склад населення

Серед опитаних домогосподарств, переважна більшість мешканців працездатного віку, при цьому кількість чоловіків віком від 18 до 65 років складає 59,3%, жінок 58,4%. Люди пенсійного віку складають

частку: чоловіки – 16,3 % , жінки - 37,1%. Кількість дітей віком до 6 років – 13,2%, а дітей від 6 до 18 років 25,6%. Ці дані показують потенційну важливість комунальних послуг, дошкільної та шкільної освіти. Добре те, що більшість мешканців у громаді складають працездатні люди та є багато молоді.

Більша кількість опитаних постійних дорослих членів сім'ї мають середню та середньо-спеціальну освіту 48,3% та 41,6% відповідно. Вищу освіту мають 16,3%. Решта неповна середня/неповна вища/початкова – 14,6%/6,5%/4,5% відповідно.

У більшості опитаних основним джерелом доходів є пенсії (48,6%). Кількість постійно працюючих складає 24,7%. Безробітних – 9,6%. Працюючих у іншому місті або за кордоном 9,5%. Решта змушена утримуватись на соцвиплати, підробітку, стипендії та інше. Вказане свідчить про відсутність робочих місць, та як наслідок про низьку платоспроможність та добробут мешканців.

Стосовно статусу житла, переважна більшість мешканців проживають у власних будинках чи інших мешканнях (кімнати, квартири) – 82%. В орендованому житлі проживають – 2,8% мешканців громади. Основна кількість мешканців працює (навчається, мешкає) у громаді – 73,2%. При цьому, 22,1% ділить своє життя між цією громадою та іншим місцем (навчання, праця).

Більшість проживаючих є українцями – 96,6%. Росіяни – 2,2% та інші - 1,1%.

3.4. Ставлення жителів

На питання наскільки задоволені чи не задоволені проживанням в громаді, більшість – 36,5% відповіли посередньо. Кількість опитаних скоріше незадоволені та дуже незадоволені склали 10,4%. Скоріше задоволені та дуже задоволені – 46,6% та 6,5% відповідно. Добре те, що задоволених значно більше ніж не задоволених, але наявність великої кількості відповідей «посередньо» свідчить про те, що люди, не мають чітко сформованої оцінки щодо свого проживання в громаді.

Незважаючи на це, на питання «Якби б у вас була така можливість, чи хотіли б Ви кудись переїхати – проживати в іншому місці, поза нашою об'єднаною громадою?», надали відповідь скоріше ні і рішуче ні 38,5% та 31,2% відповідно. Посередньо відповіли 9,8%. Та скоріше так /рішуче так 17,4%/3,1% відповідно. Це більш-менш позитивні показники, які свідчать про потенційну можливість розвитку громади. Це добре, що більшість мешканців не має намірів покидати свій край, але і кількість осіб, які допускають такі думки залишається значною.

На питання, «Як ви оцінюєте якість життя у громаді», було отримано більше позитивних відповідей, ніж негативних. Але, 59,8% відповіли посередньо. Скоріше добре/дуже добре – 31,5%/1,7% відповідно. Та лише 5,2%/1,7% відповіли скоріше погано/дуже погано відповідно.

Невизначеність спостерігається і у відповідях на запитання стосовно оцінювання факту створення самої об'єднаної громади. Так, 38,6% відповіли – посередньо, 28%/6,6% - скоріше добре/дуже добре, 9,1%/2,9% - скоріше погано/дуже погано. А 14,9% опитуваних взагалі не змогли надати відповідь з рівнем оцінки. Вказані показники свідчать про те, що мешканці не володіють певною інформацією про те що таке об'єднана громада, які наслідки її створення, як можна покращити рівень життя завдяки створенню громади та інше.

На запитання, чи є ваша громада багатою, більшість людей 51,6% відповіли посередньо. 22,5% відповіли скоріше бідна, 5,4% дуже бідна, і скоріше багата/дуже багата відповіли лише 5,7%/0,3% відповідно. 14,5% взагалі утримались від відповіді з різних причин. Нажаль ці результати підкреслюють низький рівень розвитку та самодостатності/спроможності громади з точки зору мешканців.

З іншого боку активність людей у житті громади зростає. Так, переважна більшість 42,5%/11% засвідчили, що скоріше цікавимося/дуже цікавимося тим, що відбувається у громаді. 32,6% - посередньо, решта 9,9%/4% - не цікавимося або слабо цікавимося. Вказане підтверджується тим, що про справи громади частіше йдуть розмови. Спілкуються з сусідами чи іншими особами аж 65,1% опитаних. Зустрічалися з депутатами 24,9%. 13,2% брали участь у зборах з представниками місцевого самоврядування, решта шукали інформацію про справи громади іншими шляхами (інтернет, ЗМІ – 30,6%). При цьому, більшість опитаних віддають перевагу наступним способам інформування органами влади громадян про справи громади: 66,6% - збори/зустрічі з депутатами, представниками органів влади; 19,4% - дошки оголошень у раді громади; 48,6% - місцеві ЗМІ; 23,9% - дошки оголошень за межами ради громаді і лише 14,3% - офіційна

інтернет сторінка. Належне інформування та обізнаність мешканців це необхідний крок для налагодження співпраці та діалогу між керівництвом громади та їх членами, і результати опитування мають бути враховані під час формування майбутньої інформаційної стратегії ОТГ.

Стосовно того, чи інформує влада громади про свою діяльність: 22%/4,6% - відповіли скоріше інформує/дуже інформує, 25,7%/16% - скоріше не інформує/взагалі не інформує, 31,7% - утрималися від відповіді. Місцеві органи влади повинні взяти до уваги такі відповіді та прийняти відповідні заходи для покращення інформування населення.

Нажаль на питання, як ви оцінюєте участь членів сім'ї у житті громади 57,9% відповіли, що ніхто участь не бере, 17,9% - що деякі члени родини іноді беруть участь і лише 11,5% відповіли, що усі члени родини беруть активну участь у житті громади. Варто зазначити, що найактивнішу участь в житті громади беруть мешканці віком до 18 років (18,8%) та ті хто працює на повній ставці (18,2%). Менш активними учасниками життя громади є мешканці віком 60 і більше років (14%) та віком 18-60 років (12,1%). З цих відповідей можна зробити висновок, що головну участь в суспільному житті громади беруть працюючі мешканці та молодь, на яких і потрібно в першу чергу орієнтуватись під час планування заходів.

Низьким є і рівень громадської активності мешканців. Тільки 5,4% опитаних відповіли що члени їх родин беруть участь в діяльності громадських організацій.

Більше негативними були відповіді мешканців на питання «Чи, на Вашу думку, жителі нашої об'єднаної громади мають реальний вплив на важливі рішення, що приймаються органом місцевого самоврядування, чи вони позбавлені такого впливу?». Лише 18%/0,3% відповіли скоріше мають/мають великий вплив, 33,7%/11,4% скоріше не мають/не мають взагалі та 36,6% відповіли – посередньо. Таким чином, сумарно 45,1% вважають, що не мають впливу на рішення місцевої влади. Це свідчить про необхідність широкого впровадження механізмів участі громадськості в процесах прийняття рішень органом та ознайомленню з ними мешканців громади.

В той же час, 26,8% опитаних вважають, що влада громади сприяє активній діяльності громадськості та підтримує їх ініціативи, 20,2% вважають навпаки, а 53% взагалі не змогли відповісти (важко сказати). Ці показники кращі, ніж оцінка участі громадськості в процесі прийняття рішень органами влади, але більшість мешканців не змогли дати чітку відповідь, що теж вимагатиме впровадження механізмів активізації мешканців та громадської участі.

Цікаво відмітити, що на питання «Що, на Ваш погляд, загалом переважає у відносинах між людьми на території нашої об'єднаної громади: недовіра, обережність та приватний інтерес, чи почуття солідарності та турбота про загальне благо» думки мешканців розділилися. Відповідь «переважає недовіра, обережність та приватний інтерес» обрали 26,8% опитаних. 23,1% відповіли «переважає почуття солідарності та турбота про загальне благо», а 50,1% взагалі обрали відповідь – «важко сказати». Таким чином, лише 23% позитивно оцінюють внутрішні відносини в громаді та відчуття солідарності, а значна більшість – негативно, або не змогли дати чітку відповідь. Звісно, проблемою є відсутність відчуття внутрішньої інтегрованості громади, але проблемою є і загальний низький рівень достатку і громадської активності мешканців, що змушує їх в першу чергу турбуватись про забезпечення власних потреб і інтересів, а не про суспільний добробут.

Стосовно оцінювання рівня безпеки у місцях загального користування у громаді, 27,5%/2,9% відповіли скоріше безпечно/повністю безпечно. 4,3%/1,4% скоріше небезпечно/дуже небезпечно та 63,9% оцінили, як посередньо. Можна вважати, що рівень безпеки у громаді задовільний.

3.5. Оцінка умов життя та якості громадських послуг

Даний розділ містить оцінку мешканцями основних умов життя в громаді та отримуваних послуг по критеріям добре / погано, а також наскільки це важливо для опитуваних. Цей розділ є особливо важливим, оскільки дозволяє здійснити розподіл різних умов життя та послуг по важливості та визначити черговість вирішення проблем в різних сферах.

На питання «Чи упродовж останнього року хтось із членів сім'ї вирішував якісь питання у раді об'єднаної громади?» більшість (66,2%) відповіли негативно. 11,1% взагалі не пам'ятають. Лише

11,9%/10,8% відповіли так, декілька разів/так, один раз вирішували якісь питання у раді. Таким чином, більшість мешканців не звертались до органу влади по отримання послуг. Значним чином це пов'язано з тим, що до формування ОТГ селищна рада мала дуже обмежений перелік можливих послуг, і люди переважно звертались в район для отримання послуг з найбільш важливих питань, таких як охорона здоров'я, соціальне забезпечення, освіта, тощо. В той же час, люди ще не знають, які послуги можна отримати в громаді на даний час, що створює необхідність впровадження комплексу заходів по ознайомленню мешканців з новими послугами, які можна отримати безпосередньо в ОТГ, та забезпеченням високої якості надання цих послуг.

При цьому мешканці надали наступну оцінку адміністративним послугам, що надаються владою громади: 29,5%/7,1% опитаних відповіли скоріше добре/дуже добре. 34,7% - посередньо. 5,1%/2% скоріше погано/дуже погано і аж 21,6% обрали варіант - важко відповісти. Це підтверджує необхідність запровадження системи надання якісних послуг мешканцям безпосередньо в органі влади ОТГ.

В той же час на питання «Як загалом Ви оцінюєте роботу службовців, які працюють у раді об'єднаної громади?» 40%/2% відповіли скоріше високо/дуже високо, 49,9% оцінили, як посередньо. 4,3%/3,8% надали відповідь скоріше низько/дуже низько. Більш кращі показники роботи ради були отримані з відповідей на питання «Як загалом Ви оцінюєте ставлення службовців об'єднаної громади до мешканців, які вирішують питання у раді?». Так, 46,6%/6,3% скоріше добре/дуже добре. 42,3% - посередньо. Лише 3,1%/1,7% скоріше погано, дуже погано. В цілому ці результати можна оцінити, як добрі.

На питання «Яку оцінку Ви поставили б голові громади за його/її діяльність під час даного терміну повноважень?» (оцінювали за шкалою від 1 до 6) мешканці поставили оцінку вище середньої, що склало 4,34. При цьому «Яку оцінку Ви поставили б раді громади за її діяльність під час даного терміну повноважень?» опитувані поставили середню - 4,08. Діяльність старости також оцінили не погано - 4,11. Таким чином, видно що найбільшу оцінку отримав голова громади, який користується підтримкою мешканців.

3.6. Оцінка стану навколишнього середовища та чистоти

Складна ситуація з оцінюванням стану навколишнього середовища. Лише утримання кладовищ оцінено більш-менш позитивно +0,19 по шкалі від -2 до +2. Вивіз сміття з домогосподарств оцінено в 0. Решта оцінок - негативно, а саме: естетику громадських будівель -0,07; чистоту громадських місць -0,15; стан (роботу) каналізаційних мереж -0,43; чистоту повітря -0,44; чистоту навколишнього середовища -0,51; наявність природи в оточенні людини (парки, зелені зони та ін.) -0,51; якість питної води - 0,56; догляд з боку державних установ за станом навколишнього середовища -0,65; можливість сортування сміття -1,09; чистоту річок, озер, водойм -1,21.

Найбільш важливими (але в той же час негативно оціненими) для мешканців є: чистота навколишнього середовища, догляд з боку державних установ за станом навколишнього середовища, естетика громадських будівель та чистота громадських місць. Саме ці сфери мають бути включені до стратегії як першочергові. Найменш важливими для мешканців є якість питної води, вивіз сміття з домогосподарств, можливість сортування сміття та стан (робота) каналізаційних мереж. Варто відзначити, що зазначені результати серед найменш важливих питань пов'язані скоріше не з високою якістю даних послуг, а з тим, що даними послугами охоплюється не вся територія громади, тому частина мешканців визначила дані послуги як неважливі через їх недоступність.

3.7. Стан транспортної інфраструктури та безпеки дорожнього руху

Дуже наглядним є стан справ стосовно цього сектору, адже мешканці громади не надали позитивної оцінки жодній з груп. Всі відповіді отримали негативну оцінку по шкалі від -2 до +2, а саме: можливість скористатися послугами громадського транспорту на території громади -0,04; наявність транспортного сполучення між населеними пунктами об'єднаної громади -0,09; якість громадського транспорту на території громади -0,31; утримання доріг у зимовий період -0,62; безпеку на дорогах (наприклад: дорожня розмітка, знаки, освітлення) -0,77; придатність доріг для пішоходів у Вашій найближчій околиці (наприклад:

наявність тротуарів, їх стан, нічне освітлення) – 0,82; якість / стан дорожнього покриття -1,2; доступність велосипедних маршрутів – 1,31. На сьогодні найбільш важливими для мешканців є: можливість скористатися послугами громадського транспорту на території громади; наявність транспортного сполучення між населеними пунктами об'єднаної громади; якість громадського транспорту на території громади, придатність доріг для пішоходів та доступність велосипедних маршрутів (всі з яких оцінені негативно), і які є пріоритетними завданнями для включення в стратегію. Менш важливі на думку мешканців питання про: якість / стан дорожнього покриття і в останню чергу; утримання доріг у зимовий період. Отже, найбільш нагальним питанням є можливість скористатися послугами якісного громадського транспорту та наявність транспортного сполучення взагалі.

3.8. Оцінювання освіти

Значно краща ситуація у шкільних та дошкільних закладах, майже всі послуги яких отримали позитивну оцінку. Оцінено добре: доступність шкіл 1,16; якість навчання у школах 0,96; доступність дитячих садочків 0,94; якість навчання у дитячих садочках 0,91; якість послуг закладів позашкільної освіти 0,72; доступність закладів позашкільної освіти 0,63; доступність позаурочних занять у школах 0,62; якість позаурочних занять у школах 0,55; доступність дитячих майданчиків 0,28. І лише доступність різноманітних форм цікавого дозвілля для дітей та молоді оцінено погано: -0,34.

При цьому найважливішим і в той же час дуже добре мешканці відзначили: доступність закладів позашкільної освіти; якість послуг закладів позашкільної освіти; якість навчання у дитячих садочках; доступність позаурочних занять у школах. Незважаючи на такі високі показники, до показників важливо посередньо, але такого, що потребує виправлення, мешканці віднесли: доступність різноманітних форм цікавого дозвілля для дітей та молоді. Отже, завданням стратегії має бути підтримка сфери освіти на існуючому рівні та його подальший розвиток.

3.9. Оцінка зайнятості населення та підприємництва

Нажаль дуже негативна картина спостерігається у оцінках мешканців громади у ключових питаннях підтримки бізнесу, наявності роботи. Підтримку, яку надає підприємцям громада оцінено -0,91 (59,6%). Можливість заснування власного бізнесу -0,96 (63%). Діяльність організацій підтримки бізнесу -1,08 (66,3%). Найнижчу оцінку поставлено за доступність робочих місць -1,44 (83,2%).

При цьому «не знаю» відповіли 67,5% на підтримку, яку надає підприємцям громада, 55,8% на можливість заснування власного бізнесу, 71,1% на діяльність організацій підтримки бізнесу, 15,1% на доступність робочих місць.

Позитивно оцінили лише: 7,9% - підтримку, яку надає підприємцям громада, 5,8% - можливість заснування власного бізнесу, 4% - діяльність організацій підтримки бізнесу, 3,7% - доступність робочих місць.

Мешканці визначили, що найбільш важливим та таким, що потребує найшвидшого виправлення є: підтримка, яку надає підприємцям громада; діяльність організацій підтримки бізнесу; можливість заснування власного бізнесу. Як не дивно «доступність робочих місць» яку оцінено, як найгірший стан, по важливості мешканці віднесли до середніх показників, можливо через не чітке усвідомлення реальної важливості цієї проблеми, як для кожного мешканця окремо, так і для громади в цілому. В той же час, це свідчить про те що мешканці усвідомлюють більшу важливість заснування власного бізнесу, ніж можливість пошуку робочого місця. Тому місцева влада повинна створювати умови для створення та розвитку бізнесу, як наслідок створення робочих місць та збільшення доходів до бюджету.

Стосовно основних джерел доходів, членів сім'ї, які заробляють найбільше (що також повинно вказувати на спроможність мешканців окремо та громади в цілому) нажаль, у більшості (48,6%) опитаних таким джерелом доходів є пенсія чи пенсія по інвалідності. Працюють на ставці лише 24,7%. Живуть за рахунок отримання допомоги на дітей 3,4%. Не працюють, але займаються домогосподарством 7,3 %. Безробітні – 9,6%. Приватний бізнес складає лише 2,5%, 1,4% заробляють за кордоном. Працюють на виїзді у великих містах – 8,1%. Решта: студенти 2,5%, працюючих в сільському господарстві 2,8%, працюють у різних

місцях на території громади – 9,6%, за строковим контрактом 2,5%. Це також є однією з найважливіших проблем, вихід з якої повинні знайти та запровадити органи місцевої влади. Можливість купити їжу, одяг, утримувати помешкання – це одні з найважливіших потреб людей. Без цього говорити про розвиток громади та велику активність мешканців у її життєдіяльності не можна.

Враховуючи низький дохід, отримано відповідні оцінки матеріального стану домогосподарства. Більшість 46,3% - оцінили стан, як середній (ледве вистачає від зарплати до зарплати), 30,7% скоріше погано (вистачає лише на основні потреби), 11,1% дуже погано (живемо дуже бідно). 6% скоріше добре (живуть комфортно) і лише 0,9% відповіли дуже добре. З підвищенням спроможності мешканців, буде підвищуватися спроможність громади та загальний рівень життя.

3.10. Оцінка послуг в сфері соціальної політики і здоров'я

Соціальна сфера в цілому мешканцями громади оцінена посередньо (практично всі відповіді знаходяться в зоні нейтральної оцінки). До позитивного оцінювання віднесено: діяльність установ соціального захисту +0,78; діяльність аптек +0,26; зацікавленість установ громади проблемами осіб похилого віку +0,24; пристосованість громадських будівель до потреб осіб з особливими потребами +0,07. Решта отримала негативну оцінку, а саме: можливість користуватися послугами по догляду, фінансованими громадою -0,07; доступність послуг фахових лікарів -0,1; допомогу, що надається громадськими організаціями особам, які перебувають у важких матеріальних умовах -0,26; допомогу, що надається установами громади особам, що перебувають у важких матеріальних умовах -0,27.

Отже до категорії важливих та таких, що потребують негайного виправлення мешканці віднесли: доступність послуг фахових лікарів; можливість користуватися послугами по догляду, фінансованими громадою; допомогу, що надається громадськими організаціями особам, які перебувають у важких матеріальних умовах; допомогу, що надається установами громади особам, що перебувають у важких матеріальних умовах.

3.11. Оцінювання культури, спорту та відпочинку

Дана сфера оцінена в своїй більшості позитивно. До позитивних оцінок мешканцями віднесено: доступність інтернету +0,65; діяльність бібліотек (напр. пропозиції, активність) +0,43; можливість брати участь як глядач/слухач у культурному житті (напр. переглядати вистави, виступи, слухати концерти та ін.) +0,41; можливість брати участь у культурно-мистецькій діяльності +0,29; діяльність будинків культури (напр. пропозиції, активність) +0,1; доступ до місць відпочинку та відновлення (відпочинку на лоні природи) у безпосередній близькості від вашого місця проживання +0,08; можливість активної участі в різноманітній громадській діяльності (напр. у громадських організаціях) +0,01. Решту оцінено негативно: можливість участі у спортивних заходах як глядач -0,04; доступність (існування) місць, в яких дорослі можуть проводити свій вільний час поза домом (напр. клубів, центрів, кав'ярень та ін.) -0,22; можливість активно займатися спортом -0,27.

Не зважаючи на цілком позитивну тенденцію, мешканці до важливих та таких, що потребує негайного вирішення віднесли: можливість участі у спортивних заходах як глядач; можливість активно займатися спортом; доступність (існування) місць, в яких дорослі можуть проводити свій вільний час поза домом. В той же час, оцінка важливості показує, що для мешканців більш важливою є можливість брати участь в культурних та спортивних заходах як глядач, ніж як учасник.

3.12. Нагальні проблемні питання

Незважаючи на наявність проблем та складнощів майже в усіх галузях життя громади, мешканці виділили ті, які на їх думку повинні мати особливу підтримку з боку місцевої влади. Ними є:

1. охорона та профілактика здоров'я 38,2%
2. соціальна допомога 32,9%
3. громадська безпека 27,5%
4. водопостачання 24,7%

5. дорожня інфраструктура 22,8%
6. освіта і дошкільне виховання 21,3%
7. вуличне освітлення 16,9%
8. діяльність установ культури 15,7%
9. спорт і відпочинок 13,2%
10. парки, зелені та відпочинкові зони 12,4%
11. чистота вулиць та громадських місць 11,8%
12. позашкільні заняття для дітей 11%
13. поводження з побутовими відходами (сміттєзвалища) 9%
14. адміністративні послуги 6,7%
15. каналізація 6,7%
16. комунальне житло 5,9%
17. утримання кладовищ 5,9%
18. підтримка громадських організацій 4,5%

Як видно з відповідей, найбільш важливими і такими, які потребують скорішого вирішення, є такі сфери: охорона та профілактика здоров'я; соціальна допомога та громадська безпека. При цьому такі послуги, як каналізація, комунальне житло та утримання кладовищ були віднесені до найменш важливих.

3.13. Резюме

Соціологічне дослідження дозволило об'єктивно оцінити ситуацію в Олександрівській ОТГ і визначити пріоритетність різних сфер життя громади для включення до Стратегії. Проведений аналіз результатів дослідження засвідчив, що єдиною сферою надання послуг в громаді, яка була позитивно оцінені мешканцями, є сфера освіти. Таким чином, саме для освіти (шкільної, дошкільної та позашкільної) необхідно застосовувати принцип збереження рівня послуг та його підтримку під час планування заходів стратегії.

Практично нульову нейтральну оцінку отримали за підсумками дослідження сфера соціального захисту та підтримки малозабезпечених верств населення, отже можна говорити про необхідність впровадження комплексу заходів з покращення ситуації в цій сфері, незважаючи на наявні досягнення.

З ухилом в сторону негативної оцінки від нейтральної було оцінено мешканцями низку питань та послуг, пов'язаних з станом довкілля та оточенням людини – що свідчить про наявність певних проблем в цій сфері, особливо щодо чистоти відкритих водних джерел та джерел питної води і питань поводження з побутовими відходами.

Повністю негативну оцінку отримала сфера транспортних комунікацій і дорожньої інфраструктури. Варто відзначити що найбільшу вагу для мешканців має транспортне сполучення та його якість всередині громади, а також – стан дорожньої інфраструктури для пішоходів і велосипедистів. З цього можна зробити висновок, що більшість мешканців не мають власного автотранспорту, що теж має бути відповідним чином врахованов Стратегії.

Найбільш негативно оціненою стала сфера економіки. Всі питання цієї сфери – підприємництво, підтримка бізнесу, наявність робочих місць – оцінені негативно та як такі, що є дуже важливими. В той же час, для мешканців значно важливішими є можливість заснування власного бізнесу та його підтримка з боку громади, ніж можливість працевлаштування. Тому пріоритетом для громади має стати саме створення відповідних умов для розвитку малого та середнього підприємництва і саме ця сфера має стати пріоритетною під час розробки заходів стратегії.

3. АНАЛІЗ SWOT

Співставлення сильних та слабких сторін аналізованої громади (в даному випадку – Олександрівської ОТГ), а також ідентифікація її шансів та загроз розвитку є класичним інструментом, який багато років використовується в стратегічному аналізі. Назва SWOT є похідною з англійської мови і означає:

- S – Strengths / Сила (переваги, сильні сторони внутрішнього характеру)
- W – Weaknesses / Слабкість (проблеми, слабкості внутрішнього характеру)
- O – Opportunities / Можливість (шанси, можливості зовнішнього характеру)
- T – Threats / Загроза (загрози зовнішнього характеру).

Аналіз SWOT є свого роду містком між діагнозом громади та стратегією її розвитку – ідентифіковані сильні та слабкі сторони, а також зовнішні можливості і загрози є підсумком існуючої ситуації в громаді, а одночасно з цим – вступом до визначення перспектив її розвитку, який повинен базуватись на наявних власних перевагах та шансах, що з'являються в оточенні. Нижче представлено результати аналізу SWOT, який було розроблено для Олександрівської ОТГ, з поділом на кілька сфер її функціонування.

Сильні сторони	Слабкі сторони
Самоврядна адміністрація	
<ul style="list-style-type: none"> • Добра співпраця між керівниками трьох місцевих рад, які об'єдналися у громаду • Воля до проведення змін, поліпшення соціально-економічного стану • Досвід Трикратів і Воронівки у залученні зовнішніх ресурсів • Наявність системи надання адміністративних послуг старостами (у дуже короткий термін після виборів) • Служба охорони здоров'я на рівні громади і відділення обласної лікарні • Наявність пожежної частини 	<ul style="list-style-type: none"> • Обмежені ресурси громади для реалізації власних повноважень (у т.ч. дефіцит коштів на освіту в розмірі майже 2 млн. грн.) • Низький рівень заробітної плати в адміністрації • Відсутність кадрів з належною підготовкою • Відсутність плану зміни діяльності адміністрації після реформи, відсутність стратегії • Мало інформації на інтернет-сторінці громади (переважно є тільки інформація про органи влади, проекти та рішення ради) • Слабкий рівень комунікації з мешканцями, недостатня інформація про зміни в рамках ОТГ • Відсутність партнерських громад • Відсутність лікарів, які б працювали у селах • Майже 2 тисячі незареєстрованих на території громади осіб (наслідком чого є менша субвенція)
Інфраструктура	
<ul style="list-style-type: none"> • Можливість розпоряджатися комунальними об'єктами (за потреби) • Будинок соціальної опіки на території громади 	<ul style="list-style-type: none"> • Водопроводи – не всюди є, проблема з забезпеченням водою (якість, тиск) • Стан дорожньої і придорожньої інфраструктури (у т.ч. відсутність дороги Олександрівка - Воронівка) • Відсутність каналізації • Недостатня кількість місць у дошкільних закладах Олександрівки (черга - 100 дітей) • Поганий стан об'єктів громадського призначення і їх оснащення • Надмірна кількість і площа цих об'єктів • Проблема з опаленням об'єктів громадського призначення • Мала кількість і поганий стан спортивних і відпочинкових об'єктів
Економіка	

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

<ul style="list-style-type: none"> • Вигідне розташування - близько до районного центру Вознесенська, поруч з дорогою державного значення і залізницею • Родючі землі – сільськогосподарський потенціал • Вільні ділянки для господарської діяльності • Дешева робоча сила • Природні ресурси – граніт, піщаний кар'єр • Фірми надають громаді фінансову допомогу (договори про соціальне партнерство). 	<ul style="list-style-type: none"> • Високий рівень безробіття (мала кількість робочих місць, монокультурна економіка) • Мала кількість малих і середніх підприємств • Відсутність переробки сільськогосподарської продукції • Низький рівень заробітків, внаслідок якого низький попит на товари/послуги місцевих фірм • Багато людей виїхало на заробітки (молоді, найбільш енергійні, фахівці) • Відсутність працівників певних спеціальностей (здебільшого технічних)
Середовище і туризм	
<ul style="list-style-type: none"> • Газове опалення (фактично у всіх домашніх господарствах) • Привабливий природний ландшафт • Туристичний потенціал: <ul style="list-style-type: none"> - Каньйон (національний парк) - Лісний лабіринт - Три річки - Умови для розвитку агротуризму 	<ul style="list-style-type: none"> • Відсутність каналізації • Відсутність сортування сміття • Кар'єри (деградація довкілля) • Забруднення, заростання річок • Відсутність системи вивезення і складування сміття (відсутність сертифікованого сміттєзвалища) • Туризм: <ul style="list-style-type: none"> - Відсутність туристичної інформації - Відсутність інформації на веб-сторінці громади - Відсутність рекламно-інформаційних матеріалів - Відсутність готельних місць - Якість доріг: проблема з доїздом до туристичних об'єктів
Мешканці, громадська активність	
<ul style="list-style-type: none"> • Мешканці оцінюють себе як добрих і спокійних людей, які люблять своє місце проживання • Населення етнічно однорідне, немає проблем на цьому фоні • Тут безпечно • Роль жінок більша, ніж колись • Підтримка мешканцями місцевих інвестицій • Велика творча активність мешканців • Велика спортивна активність у школах 	<ul style="list-style-type: none"> • Безробіття і низький рівень заробітку призводить до: <ul style="list-style-type: none"> - низького рівня життя - еміграції, руйнування сімей - незадовільних житлових умов • Менталітет: <ul style="list-style-type: none"> - слабка мотивація до ефективної роботи за низьку зарплату - частина мешканців віддає перевагу неофіційній роботі і можливості отримувати соціальну допомогу • Активність мешканців: <ul style="list-style-type: none"> - низька громадська активність мешканців, небагато громадських організацій, відсутність лідерів - відсутність відчуття спільноти • Поліція – надто мало, недостатньо активна • Здоров'я: <ul style="list-style-type: none"> - надмірна мінералізація води - слабка популяризація здорового способу життя • Спорт і відпочинок <ul style="list-style-type: none"> - слабо розвинена спортивно-рекреаційна інфраструктура, відсутність місць для відпочинку - низька спортивна активність

	<ul style="list-style-type: none"> • Культура і розваги: <ul style="list-style-type: none"> - недостатньо активний будинок культури в Олександрівці - відсутність культурної пропозиції у селах - відсутність місць для зустрічей - холодні або закриті взимку заклади культури
Шанси	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • зміни законодавства, які стосуються діяльності громад: <ul style="list-style-type: none"> - справжня самостійність - більший обсяг коштів у розпорядженні громад • Об'єднання потенціалу, розширення повноважень об'єднаної громади • Зовнішні ресурси для розвитку • Кошти, які надсилають емігранти • Повернення емігрантів з набутими навичками • Поступове покращення економічної ситуації і, як наслідок, соціально-побутової ситуації мешканців • Підвищення з 2017 р. мінімальної зарплати (удвічі) - шанс для працівників • Формування громадянського суспільства, зростання активності мешканців • Подальша підтримка громади фірмами • Кошти з атомної електростанції 	<ul style="list-style-type: none"> • Недосконале і нестабільне законодавство, політичні пертурбації на центральному рівні • Загалом поганий стан економіки • Високі ціни електроенергії (для фірм), спричинені монополією в енергетичній сфері • Високі податки • Бюрократія • 40-50% тіньової економіки • Низькі закупівельні ціни сільськогосподарської продукції • Підвищення з 2017 р. мінімальної зарплати – загроза для працедавців. Зараз некваліфіковані працівники отримують практично таку ж заробітну платню як і кваліфіковані, що викликає відсутність мотивації у останніх. • Суспільне незадоволення у випадку відсутності позитивних результатів від створення ОТГ • Проблеми з отриманням кар'єрами ліцензії на діяльність (рішення на державному рівні) • Розташування поблизу (15 км) атомної електростанції - ризик радіаційного зараження • Кошти від електростанції отримуються громадою через область (не зрозуміло яким чином відбувається розподіл, громада хотіла б отримувати кошти безпосередньо) • Зростання оплати за освітлення вулиць поставило громаду в складну фінансову ситуацію (в 2016 році громада виділила значні кошти на встановлення освітлення, а зараз змушена частково його вимикати або замінювати на більш економне)

4. Бачення розвитку громади

Як було представлено в вступній частині документу, бачення розвитку громади визначає бажаний для мешканців образ (вигляд громади) в перспективі найближчих років, тобто воно є свого роду «фото» громади, яке показує, як вона повинна конкретно виглядати і які функції виконувати.

Напрацьоване Групою стратегічного планування бачення розвитку Олександрівської ОТГ звучить так:

Олександрівська ОТГ – спокійна, безпечна та цілісна громада, яка забезпечує комфортні умови життя та відпочинку, що дають привабливі можливості для працевлаштування.

Вищевказане бачення демонструє, що Олександрівська громада має бути передусім місцем для проживання та проведення вільного часу, для чого зазначено спокій, почуття безпеки та комфорту в

розумінні доступу до розбудованої технічної і суспільної інфраструктури а також пропозиція послуг, що сприяють особистому розвитку мешканців. В баченні дуже валливым є формулювання, що стосується єдності громади, адже тільки ефективна співпраця мешканців та їх внутрішня інтеграція дасть можливість це забезпечити. І також важливо, щоб мешканці не були змушені щоденно їздити далеко на роботу чи взагалі виїжджати з громади по роботі, маючи доступну пропозицію праці безпосередньо на місці.

5. Стратегічні та операційні цілі

Стратегічні цілі безпосередньо виникають з бачення та визначають напрямки розвитку громади, які вказані в баченні; в той самий час вони дозволяють зберегти чіткий поділ стратегії, згрупувати операційні цілі. Їх реалізація в прийнятій часовій перспективі (в даному документі – до 2025 року) повинна призвести до досягнення відповідного стану розвитку громади, окресленого в її баченні. В свою чергу, **операційні (конкретні) цілі** мають характер короткотерміновий (до 2020 року) і завдяки цьому їх можна визначити більш детально і їх реалізація наближає громаду до досягнення стратегічних цілей. Необхідно підкреслити, що реалізація всіх цілей буде вести до задоволення потреб всіх мешканців з дотриманням принципів рівності статей, без дискримінації за віковою, соціальною, професійною, політичною приналежністю чи за місцем походження.

Нижче представлено список запланованих стратегічних та операційних цілей:

Стратегічна ціль 1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій

Операційна ціль 1.1. Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу

Операційна ціль 1.2. Підтримка розвитку інноваційного сільського господарства, ефективної енергетики та туризму

Операційна ціль 1.3. Забезпечення привабливих умов обслуговування потенційного інвестора

Операційна ціль 1.4. Промоція громади та її ресурсів

Стратегічна ціль 2. Покращення якості проживання та транспортного сполучення на території громади

Операційна ціль 2.1. Розвиток технічної інфраструктури (вода і каналізація, транспортна інфраструктура, сміття, освітлення) та охорона навколишнього середовища

Операційна ціль 2.2. Розвиток суспільної інфраструктури (об'єкти освіти та культури, спорту і відпочинку, охорони здоров'я, соціальної сфери)

Операційна ціль 2.3. Підвищення рівня громадської і пожежної безпеки та правопорядку

Стратегічна ціль 3. Забезпечення надання якісних послуг в сферах соціального забезпечення та охорони здоров'я, створення умов для умов розвитку особистості, внутрішньої інтеграції та відпочинку

Операційна ціль 3.1. Ефективне управління громадою (соцсфера, охорона порядку, пожежна...)

Операційна ціль 3.2. Підвищення якості надання послуг в сфері соціального захисту та охорони здоров'я

Операційна ціль 3.3. Підвищення якості надання послуг в сфері культури, освіти та відпочинку

Операційна ціль 3.4. Активізація та внутрішня інтеграція громади

Стратегічна ціль №1 стосується економічних питань. Відсутність роботи та низькі доходи мешканців – це найважливіші побутові проблеми місцевої громади. Тому одним з пріоритетів в діяльності органу місцевого самоврядування має бути стимулювання та підтримка розвитку економічної діяльності як дуже важливого елементу, що нівелює безробіття, що є найважливішою суспільною проблемою не тільки в громаді Олександрівка, але й в цілій країні. Цей факт впливає не тільки на загальний рівень доходів мешканців, але є потенціальним джерелом багатьох соціальних проблем, причому як для мешканців, так і органу місцевого самоврядування (алкоголізм, злочинність, родинні конфлікти, нижчі податкові надходження та т. і.). Економічний розвиток громади – це джерело підвищення заможності та зростання рівня умов життя

мешканців. Завдяки податковим надходженням зростають доходи органу місцевого самоврядування і зменшуються видатки, призначені на соціальну допомогу.

Стратегічна ціль №2 стосується покращення «інфраструктурних» умов життя на території громади, тобто до розвитку технічної інфраструктури та забезпечення безпеки в громаді. Добре інфраструктурне оснащення громади – це на сьогодні не тільки одна з основних вимог цивілізаційного розвитку, а й ключова умова економічного розвитку. Варто відмітити, що інвестиції в сфері технічної інфраструктури означають покращення стану навколишнього середовища, а отже – життя мешканців в більш приязному та здоровому оточенні, що очевидно впливає на підвищення привабливості даної території для потенційних, нових мешканців. Велике значення для мешканців має і повноцінна суспільна інфраструктура – її доступність створює умови для особистого розвитку, соціального забезпечення та відпочинку мешканців. Не менш важливим є відчуття безпеки.

Стратегічна ціль №3 стосується соціальної та суспільної сфер. Наявність інфраструктури не є достатньою умовою для забезпечення умов життя мешканців на тому рівні, якого вони очікують, адже ця інфраструктура повинна відповідним чином використовуватись. Тому важливим є доступність соціальних послуг, таких як послуги в сферах охорони здоров'я, соціального захисту, культури, спорту та відпочинку. Після об'єднання трьох колишніх громад в одну нову ОТГ для місцевої спільноти все більшого значення набуває можливість управління змінами через владу ОТГ та її діалог з мешканцями.

Ефективне досягнення цілей вимагає приготування та впровадження відповідного їм плану заходів. Він був представлений в розділі 11 цього документу. Він має короткотерміновий характер, включає в себе 2017-2020 роки. Наступні роки впровадження стратегії вимагатимуть підготовки чергових планів заходів. В свою чергу в Додатку 3 цього документу включено карти ключових стратегічних проектів, про фінансування яких громада планує звертатись в рамках програми DOBRE.

6. Показники впливу

Показники впливу демонструють **оцінку просування в досягненні операційних цілей (конкретних цілей)**, які записані в стратегії. Завдяки ним ми можемо оцінити як остаточні, згенеровані результати впровадження заходів, так і під час їх реалізації систематично відслідковувати, чи реалізація стратегії йде у відповідному напрямку.

Нижче представлено аналіз показників впливу для кожної операційної цілі.

Операційна ціль 1.1. Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу

- збільшення кількості малих та середніх фірм
- збільшення кількості інвестицій, реалізованих через малі та середні підприємства
- збільшення рівня працевлаштування в секторі малого та середнього бізнесу

Операційна ціль 1.2. Підтримка розвитку інноваційного сільського господарства, ефективної енергетики та туризму

- збільшення кількості інноваційних сільгосп підприємств (що займаються новими видами вирощування чи переробки сільгосппродукції)
- кількість підприємств в секторі «зеленої» енергетики
- зростання кількості суб'єктів, що працюють в сфері туризму
- зростання кількості туристів

- підвищення рівня працевлаштування в даній галузі

Операційна ціль 1.3. Забезпечення привабливих умов обслуговування потенційного інвестора

- збільшення рівня задоволення інвесторів рівнем обслуговування з боку громади
- зростання кількості інвесторів
- підвищення рівня працевлаштування

Операційна ціль 1.4. Промоція громади та її ресурсів

- підвищення рівня зовнішньої відомості громади
- підвищення рівня позитивного оцінювання громади
- зростання кількості туристів

Операційна ціль 2.1. Розвиток технічної інфраструктури та охорона навколишнього середовища

- покращення оснащення громади основною технічною інфраструктурою
- підвищення доступності та якості публічних комунальних послуг
- покращення умов для подорожей територією громади
- покращення стану навколишнього середовища
- підвищення рівня задоволення мешканців тим, що вони проживають в громаді

Операційна ціль 2.2. Розвиток суспільної інфраструктури

- покращення оснащення громади в суспільній інфраструктурі (освіта, охорона здоров'я, культура, соціальна допомога, спорт, відпочинок)
- покращення умов надання соціальних послуг
- підвищення рівня доступності публічних місць для осіб з обмеженими можливостями
- підвищення рівня задоволення мешканцями тим, що вони проживають на території громади

Операційна ціль 2.3. Підвищення рівня громадської і пожежної безпеки та правопорядку

- підвищення рівня протипожежної безпеки на території громади
- зменшення рівня злочинності на території громади
- підвищення рівня почуття безпеки серед мешканців громади

Операційна ціль 3.1. Ефективне управління громадою

- покращення умов та якості обслуговування клієнтів в виконавчих органах ОТГ
- забезпечення якісної підготовки до пошуку коштів з грантових проектів
- покращення рівня комунікації з мешканцями

Операційна ціль 3.2. Підвищення якості надання послуг в сфері соціального захисту та охорони здоров'я

- зменшення кількості осіб, що потребують соціальної допомоги
- зменшення рівня злочинності та різного роду правопорушень
- покращення стану здоров'я мешканців

Операційна ціль 3.3. Підвищення якості надання послуг в сфері культури, освіти та відпочинку

- підвищення рівня, а також покращення якості пропозиції в сферах культури, освіти та відпочинку
- збільшення кількості осіб, що користуються пропозиціями в цих сферах
- підвищення рівня задоволення мешканців від того, що вони проживають в цій громаді

Операційна ціль 3.4. Активізація та внутрішня інтеграція громади

- збільшення суспільної та громадської активності мешканців
- підвищення відчуття внутрішньої інтеграції мешканців громади

7. Збіжність між стратегією розвитку громади та іншими стратегічними документами

Збіжність бачення, стратегічних та операційних цілей Стратегії Олександрівської ОТГ та Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 р

<p>Стратегічне бачення Миколаївської області – перетворення Миколаївщини на регіон сталого економічного зростання на основі інноваційної промисловості, розвинутого транспортно-логістичного комплексу, важливого продовольчого центру країни з екологічним, високоефективним сільським господарством, комфортного та безпечного краю, де є всі умови для всебічного розвитку людини.</p>	<p>Бачення Олександрівської ОТГ – спокійна, безпечна та цілісна громада, яка забезпечує комфортні умови життя та відпочинку, що дають привабливі можливості для працевлаштування.</p>
--	--

Як бачимо, бачення співпадають в частині забезпечення умов підвищення рівня працевлаштування через економічний розвиток, забезпечення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців та забезпечення умов для розвитку мешканців громади.

Збіжність стратегічних та операційних цілей

Стратегія розвитку Миколаївської області на період до 2020 р	Стратегія розвитку Олександрівської об'єднаної територіальної громади
<p>Стратегічна ціль №1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки</p> <p>1.2. Зростання конкурентоспроможності економіки області, у тому числі сільських районів та міст</p>	<p>Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій</p> <p>1.1. Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу</p>
<p>Стратегічна ціль №1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки</p> <p>1.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва</p>	<p>Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій</p> <p>1.1. Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу</p>
<p>Стратегічна ціль №2. Висока якість життя людини</p> <p>2.2. Підготовка населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється</p>	<p>Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій</p> <p>1.1. Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу</p>
<p>Стратегічна ціль №3. Збереження та розвиток територій</p> <p>3.1. Підвищення рівня зайнятості сільського населення.</p>	<p>Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій</p> <p>1.1. Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу</p>
<p>Стратегічна ціль №3. Збереження та розвиток територій</p> <p>3.2. Комплексний розвиток територій в інтересах</p>	<p>Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій</p> <p>1.1. Створення сприятливих умов розвитку малого та</p>

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

територіальних громад	середнього бізнесу
Стратегічна ціль №1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки 1.4. Розвиток туристичної індустрії	Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.2. Підтримка розвитку інноваційного сільського господарства, ефективної енергетики та туризму
Стратегічна ціль №1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки 1.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва	Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.2. Підтримка розвитку інноваційного сільського господарства, ефективної енергетики та туризму
Стратегічна ціль №1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки 1.1. Створення нових та модернізація існуючих підприємств реального сектору економіки	Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.2. Підтримка розвитку інноваційного сільського господарства, ефективної енергетики та туризму
Стратегічна ціль №1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки 1.4. Розвиток туристичної індустрії	Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.2. Підтримка розвитку інноваційного сільського господарства, ефективної енергетики та туризму
Стратегічна ціль №1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки 1.2. Зростання конкурентоспроможності економіки області, у тому числі сільських районів та міст	Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.3. Забезпечення привабливих умов обслуговування потенційного інвестора
Стратегічна ціль №1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки 1.2. Зростання конкурентоспроможності економіки області, у тому числі сільських районів та міст	Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.4. Промоція громади та її ресурсів
Стратегічна ціль №1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки 1.4. Розвиток туристичної індустрії	Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.4. Промоція громади та її ресурсів
Стратегічна ціль №2. Висока якість життя людини 2.1. Збереження навколишнього природного середовища	Стратегічна ціль №2. Покращення якості проживання та транспортного сполучення на території громади 2.1. Розвиток технічної інфраструктури (вода і каналізація, транспортна інфраструктура, сміття, освітлення) та охорона навколишнього середовища
Стратегічна ціль №2. Висока якість життя людини 2.4. Забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами	Стратегічна ціль №2. Покращення якості проживання та транспортного сполучення на території громади 2.1. Розвиток технічної інфраструктури (вода і каналізація, транспортна інфраструктура, сміття, освітлення) та охорона навколишнього середовища
Стратегічна ціль №3. Збереження та розвиток територій 3.2. Комплексний розвиток територій в інтересах	Стратегічна ціль №2. Покращення якості проживання та транспортного сполучення на території громади 2.1. Розвиток технічної інфраструктури (вода і

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

територіальних громад	каналізація, транспортна інфраструктура, сміття, освітлення) та охорона навколишнього середовища
Стратегічна ціль №2. Висока якість життя людини 2.3. Забезпечення здорового способу життя людини, формування умов та пропаганда здорового способу життя людини	Стратегічна ціль №2. Покращення якості проживання та транспортного сполучення на території громади 2.2. Розвиток суспільної інфраструктури (об'єкти освіти та культури, спорту і відпочинку, охорони здоров'я, соціальної сфери)
Стратегічна ціль №2. Висока якість життя людини 2.3. Забезпечення здорового способу життя людини, формування умов та пропаганда здорового способу життя людини	Стратегічна ціль №3. Забезпечення якісних умов розвитку особистості в сферах соціального забезпечення та охорони здоров'я, інтеграції та відпочинку 3.2. Підвищення якості надання послуг в сфері соціального захисту та охорони здоров'я
Стратегічна ціль №2. Висока якість життя людини 2.3. Забезпечення здорового способу життя людини, формування умов та пропаганда здорового способу життя людини	Стратегічна ціль №3. Забезпечення якісних умов розвитку особистості в сферах соціального забезпечення та охорони здоров'я, інтеграції та відпочинку 3.3. Підвищення якості надання послуг в сфері культури, освіти та відпочинку
Стратегічна ціль №2. Висока якість життя людини 2.2. Підготовка населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється	Стратегічна ціль №3. Забезпечення якісних умов розвитку особистості в сферах соціального забезпечення та охорони здоров'я, інтеграції та відпочинку 3.4. Активізація та інтеграція громади
Стратегічна ціль №3. Збереження та розвиток територій 3.2. Комплексний розвиток територій в інтересах територіальних громад	Стратегічна ціль №3. Забезпечення якісних умов розвитку особистості в сферах соціального забезпечення та охорони здоров'я, інтеграції та відпочинку 3.4. Активізація та інтеграція громади

Збіжність стратегічних та операційних цілей Стратегії розвитку Олександрівської ОТГ та Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 р

Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 р	Стратегія розвитку Олександрівської об'єднаної територіальної громади
Стратегічна ціль №1. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів 1.1. Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку регіонів Розвиток інфраструктури міст Підтримка інтегруючої ролі міст як центрів економічного та соціального розвитку	Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.1. Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу
Стратегічна ціль №2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток 2.2. Запобігання збільшенню диспропорцій, що гальмують розвиток регіонів Узгодженість політики стимулювання розвитку	Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.1. Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

<p>“точок зростання” та підтримки економічно менш розвинутих і депресивних територій Створення умов для продуктивної праці населення</p>	
<p>Стратегічна ціль №1. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів 1.2. Створення умов для поширення позитивних процесів розвитку міст на інші території, розвиток сільської місцевості Розвиток сільської місцевості</p>	<p>Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.2. Підтримка розвитку інноваційного сільського господарства, ефективної енергетики та туризму</p>
<p>Стратегічна ціль №1. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів 1.3. Підвищення ефективності використання внутрішніх факторів розвитку регіонів Раціональне використання природно-ресурсного потенціалу, збереження культурної спадщини та найцінніших природних територій</p>	<p>Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.2. Підтримка розвитку інноваційного сільського господарства, ефективної енергетики та туризму</p>
<p>Стратегічна ціль №1. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів 1.3. Підвищення ефективності використання внутрішніх факторів розвитку регіонів Підвищення рівня інноваційної та інвестиційної спроможності регіонів Розвиток підприємницького середовища та конкуренції на регіональних товарних ринках</p>	<p>Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.3. Забезпечення привабливих умов обслуговування потенційного інвестора</p>
<p>Стратегічна ціль №1. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів 1.2. Створення умов для поширення позитивних процесів розвитку міст на інші території, розвиток сільської місцевості Розвиток сільської місцевості</p>	<p>Стратегічна ціль №1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій 1.4. Промоція громади та її ресурсів</p>
<p>Стратегічна ціль №2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток 2.3. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання: Надання якісних житлово-комунальних послуг, забезпечення житлом Підвищення стандартів життя в сільській місцевості Надання якісних послуг транспорту та зв'язку Надання якісних житлово-комунальних послуг, забезпечення житлом</p>	<p>Стратегічна ціль №2. Покращення якості проживання та транспортного сполучення на території громади 2.1. Розвиток технічної інфраструктури (вода і каналізація, транспортна інфраструктура, сміття, освітлення) та охорона навколишнього середовища</p>
<p>Стратегічна ціль №2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток 2.3. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від</p>	<p>Стратегічна ціль №2. Покращення якості проживання та транспортного сполучення на території громади 2.2. Розвиток суспільної інфраструктури (об'єкти освіти та культури, спорту і відпочинку, охорони здоров'я,</p>

<p>місця її проживання: Підвищення стандартів життя в сільській місцевості Соціокультурний розвиток Створення умов для формування здорового населення</p>	<p>соціальної сфери)</p>
<p>Стратегічна ціль №2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток 2.3. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання</p>	<p>Стратегічна ціль №2. Покращення якості проживання та транспортного сполучення на території громади 2.3. Підвищення рівня громадської і пожежної безпеки та правопорядку</p>
<p>Стратегічна ціль №3 Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку 3.3. Підвищення якості державного управління регіональним розвитком</p>	<p>Стратегічна ціль №3. Забезпечення якісних умов розвитку особистості в сферах соціального забезпечення та охорони здоров'я, інтеграції та відпочинку 3.1. Ефективне управління громадою (соцсфера, охорона порядку, пожежна...)</p>
<p>Стратегічна ціль №2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток 2.3. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання: Підвищення стандартів життя в сільській місцевості</p>	<p>Стратегічна ціль №3. Забезпечення якісних умов розвитку особистості в сферах соціального забезпечення та охорони здоров'я, інтеграції та відпочинку 3.2. Підвищення якості надання послуг в сфері соціального захисту та охорони здоров'я</p>
<p>Стратегічна ціль №1. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів 1.3. Підвищення ефективності використання внутрішніх факторів розвитку регіонів Розвиток інтелектуального капіталу Розвиток підприємницького середовища та конкуренції на регіональних товарних ринках</p>	<p>Стратегічна ціль №3. Забезпечення якісних умов розвитку особистості в сферах соціального забезпечення та охорони здоров'я, інтеграції та відпочинку 3.3. Підвищення якості надання послуг в сфері культури, освіти та відпочинку</p>
<p>Стратегічна ціль №2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток 2.3. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання: Підвищення стандартів життя в сільській місцевості</p>	<p>Стратегічна ціль №3. Забезпечення якісних умов розвитку особистості в сферах соціального забезпечення та охорони здоров'я, інтеграції та відпочинку 3.4. Активізація та інтеграція громади</p>

8. Потенційні джерела фінансування реалізації стратегії

Одним з важливих питань під час розробки плану заходів стратегії розвитку громади є визначення потенційних джерел фінансування цих заходів. Бюджети всіх громад залишаються досить обмеженими, і тому чітке планування надходжень і видатків, визначення пріоритетності і активне залучення зовнішнього фінансування набувають особливого значення.

Загальний аналіз показує, що джерелами фінансування заходів стратегії ОТГ можуть бути:

1. Бюджет громади.

Бюджетний кодекс України, ст. 64, передбачає, що джерелами доходів ОТГ є різного роду надходження, які зараховуються до загального фонду. Їх перелік визначено Кодексом і нараховує близько

25 видів податків, акцизів, мита та інших видів надходжень, які повністю або частково зараховуються до бюджету ОТГ. Найбільшими з них є: 60% податку на доходи фізичних осіб, єдиний податок (включаючи єдиний сільськогосподарський податок), акцизи та інші податки в залежності від специфіки ОТГ. Як бачимо, база оподаткування для ОТГ досить значна і передбачає зарахування до бюджетів цих ОТГ великої кількості податків, що дозволить суттєво збільшити і загальний розмір цих бюджетів. Також важливо відзначити, що ці бюджети фактично стають незалежними, право розпоряджатись ними отримує виключно рада ОТГ, а сама ОТГ переходить на прямі міжбюджетні відносини з державою. Це забезпечує незалежність та самостійність ОТГ у формуванні та реалізації власних бюджетів.

Фактичні розміри бюджетів ОТГ свідчать про значне їх зростання, що позитивно відображається на зростанні можливостей рад ОТГ фінансувати передбачені стратегією розвитку заходи.

2. Державний бюджет (включаючи субвенції і дотації).

Законом про об'єднання територіальних громад та Бюджетним кодексом передбачено, що ОТГ переходить на прямі міжбюджетні відносини з Державним бюджетом, а отже напямую отримує передбачені субвенції. На сьогодні існує кілька видів субвенцій, що становлять потенційні джерела фінансування заходів, передбачених стратегією ОТГ (станом на липень 2017 року):

- Субвенції на виконання передбачених законом функцій з надання послуг: (освітня субвенція, медична субвенція та Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я).

- Державна субвенція на формування відповідної інфраструктури ОТГ. Ця субвенція нараховується відповідно до площі та кількості сільського населення ОТГ, а загальний обсяг фінансування визначається законом про державний бюджет, тому сума цієї субвенції щороку змінюється, а саме її нарахування відповідно до закону відбувається тільки до 2018 року.

Крім того, існує Державний фонд регіонального розвитку, який надає на конкурсних умовах фінансування на реалізацію проектів громад, в тому числі ОТГ. Конкурс проводиться в рамках передбаченого фінансування в розрізі областей України, а одним з пріоритетів визначено підтримку проектів ОТГ, що підвищує шанси на отримання такого фінансування.

Крім цього, існує можливість отримання публічних коштів, цільових, бюджетних центральних програм органів виконавчої влади, що будуть спрямовані на розвиток різних сфер у регіонах, а також субвенцій, трансферів з державного бюджету до місцевих бюджетів.

3. Регіональні, національні, міжнародні та інші програми, в рамках яких можна отримати грантове фінансування.

Одним з важливих механізмів залучення коштів на реалізацію проектів в громадах є пошук та отримання грантового фінансування в рамках різноманітних програм.

Існує низка регіональних програм, які передбачають надання фінансування для реалізації проектів на місцевому рівні, зокрема це обласні конкурси підтримки проектів органів місцевого самоврядування та цільові програми (забезпечення питною водою, енергомодернізації комунальних об'єктів, переведення закладів освіти на опалення альтернативними джерелами енергії та т.і.)

На сьогодні Україна бере участь в великій кількості різного роду програм міжнародних донорів, зокрема:

1. Генеральний Директорат Європейської Комісії з розвитку та співпраці (DG DEVCO), фінансування яким надається в рамках дев'яти інструментів:

- Європейський Інструмент з питань Демократії і Прав Людини (EIDHR)
- Інструмент для забезпечення стабільності та миру (IcSP), Інструмент Партнерства (PI)
- Інструмент співробітництва Європейської Комісії з питань ядерної та радіаційної безпеки (INSC);
- Інструмент Фінансування Співробітництва для Розвитку (DCI)
- Європейський Фонд Розвитку (EDF)
- Інструмент Передвступної Допомоги (IPA II)

- Європейський Інструмент Сусідства (ENI)
- 2. Інвестиційний Фонд Сусідства (NIF)
- 3. Німецьке Товариство Міжнародного Співробітництва (GIZ)
- 4. Швейцарська Агенція з Розвитку і Співробітництва (SDC)
- 5. Агентство Сполучених Штатів Америки з Міжнародного Розвитку (USAID)
- 6. Національний Фонд підтримки Демократії (NED)
- 7. Програма Співробітництва для Розвитку Міністерства Закордонних Справ і Торгівлі Канади
- 8. Міжнародний фонд Відродження
- 9. Міжнародний Вишеградський фонд
- 10. Інші національні та міжнародні фонди, які надають фінансування в рамках програм.

Окремо потрібно відзначити, що в рамках програми ДОБРЕ передбачена можливість отримання фінансування на реалізацію окремих заходів стратегії розвитку. На етапі стратегічного планування експертами проекту спільно з Групою стратегічного планування було здійснено аналіз можливих проектів та визначено пріоритетні проекти, про фінансування яких громада планує звертатись до проекту – вони становлять Додаток 3 цієї Стратегії.

4. Інші форми та індивідуальні програми залучення фінансування.

Досить поширеною формою фінансування місцевих проектів є кошти, отримані в рамках співпраці влади, бізнесу та громадськості. Часто така співпраця оформлюється у вигляді т.з. «договорів соціального партнерства» і передбачають різноманітні форми фінансової або не фінансової підтримки з боку бізнесу або конкретно визначених закладів чи установ, або окремих проектів в громадах.

Позитивним є також досвід колишньої Трикратської сільської ради, в якій було створено Фонд розвитку села, до якого відповідно до рішення загальних зборів мешканців села здійснюється накопичення коштів для вирішення місцевих проблем. Станом на 2017 рік кожен мешканець перераховує кошти в сумі 10 грн. на рік, з яких формується даний фонд. Очікується поширення даної практики на всю територію ОТГ.

Вирізняється Олександрівська ОТГ і можливістю фінансування заходів за рахунок коштів окремої субвенції - Субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально - економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження. Ця субвенція нараховується громадам, які розташовані в 30-кілометровій зоні навколо Южноукраїнської АЕС, і в 2017 році склала 700 тис.грн. Також Олександрівська ОТГ входить в зону дії т.з. програми Ташлицької ГАЕС, яка також надає фінансування на реалізацію місцевих проектів.

9. Система впровадження стратегії

Спільна робота багатьох осіб, які взяли участь спочатку в розробці детального діагнозу умов розвитку громади, а далі в розробці стратегії її розвитку, буде марною, якщо запропоновані в цьому документі заходи не будуть реалізовані. Нажаль, часто трапляється так, що стратегія після ухвалення перетворюється на мертвий документ, до якого вже ніколи більше не звертаються.

Розробка, а далі затвердження стратегії радою громади – це лише перший етап циклу стратегічного управління громадою. Наступні етапи для досягнення запланованих цілей це:

- результативна та ефективна реалізація заходів;
- моніторинг впровадження стратегії та евалюація (оцінка) результатів реалізації заходів;
- можливі коректування плану та його актуалізація.

Ці елементи повинні разом створити організовану систему, формально затверджену рішенням ради або голови громади.

10.1. Впровадження та моніторинг стратегії

Для того щоб схвалені радою громади положення стратегії були реалізовані, потрібен орган, який буде відповідальний за:

- поділ завдань;
- відслідковування прогресу в їх впровадженні;
- загальну оцінку;
- внесення коректувань та доповнень;
- внесення до стратегії нових пропозицій.

У випадку Олександрівської ОТГ цим органом буде **Голова ОТГ. Жінки будуть складати не менше 50% особового складу Групи. Крім того, до складу групи будуть входити представники таких груп:**

- **молодь;**
- **особи старшого віку (група 60+);**
- **осіб з інвалідністю та/або осіб з особливими потребами.**

Таке рішення має на меті забезпечення задоволення потреб вищезазначених груп під час впровадження та актуалізації стратегії.

Моніторинг – процес регулярного збору та аналізу інформації, що стосується впровадження стратегії, який проводиться під час реалізації стратегії. Він має відповідати на запитання, чи щось, що було заплановано, фактично було зроблено. Моніторинг – це свого роду сигналізатор, який інформує, коли впровадження відбувається не у відповідності з планом. Завдяки йому можливо:

- прийняти коректуючі заходи;
- скорегувати плани;
- мінімізувати наслідки непередбачених подій.

Група буде два рази на рік (до кінця вересня за перше півріччя даного року та до кінця березня – за цілий попередній рік) готувати звіт з реалізації стратегії, що міститиме інформацію про завершені завдання, поточні завдання в процесі реалізації та завдання, реалізація яких не розпочалась з поясненням причин можливих запізнь. Ці дані будуть надаватись Групі в формі спеціального формуляра підрозділами, що вказані в плані заходів як відповідальні за виконання окремих заходів. У випадку ідентифікації важливих проблем в реалізації якогось з заходів (які можуть призвести до повного або часткового невиконання чи запізнення), група буде визначати існуючу ситуацію і приймати управлінські рішення. Наслідком висновків, що містяться в звіті, може бути пропозиція внесення змін до документу, що полягають, наприклад, в змінах термінів, видаленню чи додаванню визначених записів. В подальшому звіт буде представлений головою групи управління стратегією під час сесії ради громади.

10.2. Оцінка результатів реалізації стратегії (евалюація)

Оцінка (евалюація) – це погляд на реалізацію стратегії з точки зору досягнення результатів, які мали бути досягнені. Вона має відповідати на запитання, чи якщо щось було зроблено, чи щось було зроблено добре. Оцінка повинна проводитись протягом всього часу реалізації стратегії. Наслідками негативної оцінки під час реалізації стратегії можуть бути:

- закінчення даного завдання раніше;
- зміна цілей;
- зміна способів реалізації.

В свою чергу підсумкова оцінка не впливає на саму стратегію під час її реалізації, але може мати наслідком нові проекти в новій стратегії. Вона призначена для збору досвіду і отримання висновків на майбутнє.

За оцінку результатів впровадження стратегії буде відповідати Група управління стратегією, яка передаватиме звіт (разом з звітом по моніторингу) голові громади і далі раді громади.

10.3. Процедура актуалізації стратегії

Стратегія повинна мати постійний плановий характер. Раз на 4 роки буде виконуватись її ґрунтовний перегляд та актуалізація одночасно з перенесенням горизонту програмування, тобто оформленням чергового плану заходів. Можливі коректування чи доповнення повинні виконуватись на підставі внутрішніх чи зовнішніх умов, що змінились. До стратегії необхідно вносити нові заходи, що виникають з нових можливостей, або визначених нових потреб.

Роль координатора процесу актуалізації стратегії буде виконувати Група управління стратегією. Вона буде збирати пропозиції змін від керівників окремих організаційних чи структурних підрозділів органу місцевого самоврядування, голів комісій ради ОТГ, а далі передавати їх голові ОТГ. Особливо важливим джерелом інформації будуть проведені наступні соціологічні дослідження.

10.4. Інформування громадськості

Головною метою підготовки, а далі впровадження стратегії є визначене баченням забезпечення мешканцям громади якомога комфортніших умов життя, праці та відпочинку. Реалізація стратегії повинна слугувати місцевій громадськості і відповідно до цього громадськість повинна повідомляти про ключові записи стратегії, оскільки ухвалений радою ОТГ документ є не тільки „дороговказом” для діяльності органу місцевого самоврядування, а й виконувати також інформаційні функції для мешканців – вони повинні довідатись з неї, які заходи будуть в перспективі наступних років реалізовуватись владою громади і її підрозділами.

Окрім публікації повної версії діагнозу та стратегії на офіційній інтернет-сторінці громади в окремій вкладці, що присвячена рішенням ради ОТГ, найважливіші тези стратегії будуть презентовані на головній сторінці інтернет-сайту громади і в локальних засобах масової інформації.

Важливим є також системне інформування місцевої громадськості про прогрес у впровадженні стратегії, передусім через публікацію щорічних, зведених звітів.

10. Детальний план заходів (короткотривала перспектива до 2020 року)

1. Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій

1.1. Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
1.1.1. Виготовлення Генплану	Підготовлений Генплан (1 шт.)	Забезпечення раціонального управління територією в громаді, запобігання самовільним забудовам	Кількість дозволів на будівництво та рішень про розташування, що видано відповідно до плану	Рішення ради громади, що затверджує План. Реєстр дозволів та рішень про будівництво	Виконавчий комітет (Відділ земельних ресурсів Юридичний відділ)		Місцевий бюджет	2018 р
1.1.2. Створення інформаційного центру ведення бізнесу (в т.ч. – навчання з створення та розвитку бізнесу для жінок)	Створений центр (1 шт.)	Можливість отримання інформації для бізнесу. Покращення умов розвитку підприємництва на території громади	Кількість жінок та чоловіків та фірм – клієнтів Центру. Кількість наданих консультацій. Рівень задоволеності підприємців підтримкою, що надається підприємцям громадою	Звіт з створення Центру. Щорічні звіти з роботи Центру. Соціологічне дослідження умов життя та якості надання послуг	Виконавчий комітет (Юридичний відділ Помічник голови з соціально-економічного розвитку Перший заступник селищного голови)		Грантові кошти. Місцевий бюджет.	2018-2019
1.1.3.	Створені спілки	Встановлення	Кількість	Відомості з	Виконавчий		Місцевий	2018

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
Ініціювання створення спілок підприємців ОТГ, ГО роботодавців та підприємців	(ГО) (не менше 2 шт.)	співпраці між суб'єктами господарювання. Покращення умов розвитку підприємництва на території громади	членів організації (жінок та чоловіків). Кількість спільних ініціатив членів організації	ЄДРПОУ. Щорічні звіти з діяльності організацій. Дослідження умов ведення бізнесу на території громади	комітет (Юридичний відділ, секретар ради)		бюджет	
1.1.4. Створення дорадчо-консультативного органу при селищному голові - координаційної ради з питань підприємництва та інвестицій з дотриманням принципів гендерної рівності	Створений дорадчо-консультативний орган (1 шт.)	Встановлення співпраці між ОМС та бізнесом. Покращення умов розвитку підприємництва на території громади	Кількість членів. Кількість зустрічей органу протягом року. Кількість обговорених пропозицій	Статут громади. Протоколи зустрічей органу. Річний звіт з діяльності органу. Дослідження умов ведення підприємницької діяльності на території громади	Виконавчий комітет (секретар ради, перший заступник селищного голови, помічник селищного голови з питань соціально-економічного розвитку)		Місцевий бюджет	2017
1.1.5. Створення реєстру вільних приміщень,	Створений реєстр (1 шт.)	Інформація про кількість та стан вільних об'єктів. Покращення	Дані, що містяться в реєстрі (кількість,	Рішення ради громади або розпорядження голови, що	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ, відділ земельних		Місцевий бюджет	2017-2018

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
споруд, будівель, земельних ділянок, які можливо надати в оренду та під інвестиції		умов розвитку підприємництва на територіях громади	площа, об'єм, стан ділянок та об'єктів). Кількість об'єктів, що надані в оренду або продані громадою	затверджує реєстр. Дослідження умов ведення бізнесу на території громади	ресурсів)			
1.1.6. Виділення та оснащення інвестиційних ділянок та створення бази потенційних інвестиційних можливостей і її оприлюднення	Виділені та оснащені інвестиційні ділянки (кількість ділянок – не менше трьох, їх сумарна площа – не менше 80 га). Наявність бази інвестиційних ділянок (1 шт.)	Створення можливості заснування нового або розвитку існуючого бізнесу на території громади. Покращення умов розвитку підприємництва на території громади. Проаналізовано віддаленість ділянок від населених пунктів. Проаналізовано склад населення селища з точки	Кількість та площа наданих в оренду або проданих ділянок. Кількість нових підприємств на території громади – розвинутих або нових фірм. Кількість нових місць праці. Рівень задоволення підприємців підтримкою з боку громади	Реєстр інвестиційних ділянок. Реєстр угод оренди або продажу. Реєстр записів до ЄДРПОУ. Звіти фірм про кількість працівників. Дослідження умов ведення бізнесу на території громади	Виконавчий комітет (Відділ земельних ресурсів, відділ ЖКГ, помічник голови з соціально-економічного розвитку)		Місцевий бюджет	2018-2019 р

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терми реалізації
		зору оцінки потенціалу робочої сили (вікові, статеві групи, рівень освіти, фах тощо)						

1.2. Підтримка розвитку інноваційного сільського господарства, ефективної енергетики та туризму

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терми реалізації
1.2.1. Надання консультацій та навчання в рамках ІнформЦентру (зелений туризм, зміни в законодавстві, кластери, велотуризм, діяльність громадських організацій, інноваційне сільське господарство, проектний	Кількість наданих консультацій (мінімум 100 шт. в рік) Кількість проведених навчань (мінімум 15 шт. в рік) Кількість осіб, що скористались консультаціями та навчанням (мінімум 500 осіб в рік)	Підвищення кількості фірм, що працюють в пріоритетних сферах. Зменшення безробіття. Введення гендерно-розрізної статистики по оцінці безробіття. Покращення умов розвитку підприємництва на території громади	Кількість фірм, що працюють в пріоритетних сферах. Кількість створених робочих місць	Звіт з діяльності інформаційного центру стосовно консультацій та навчань. Записи ведення економічної діяльності Дослідження умов ведення бізнесу на території громади	Інформаційний центр	Виконавчий комітет (Юридичний відділ)	Грантові кошти, місцевий бюджет	2018-2019

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терми реалізації
менеджмент, і т.д.), в т.ч. – навчання для жінок								
1.2.2. Розробка та затвердження Програми «Розвиток туризму на території Олександрівської ОТГ»	Розроблена програма (1 шт.)	Наявність записів про привабливі місця та туристичні об'єкти на території громади. Відомість напрямків та способів розвитку туризму	Показники, визначені програмою	Рішення ради громади про затвердження програми. Звіти з реалізації програми	Виконавчий комітет (Відділ молоді та спорту, туризму; фінансово-економічний відділ)	Бюджетна депутатська комісія	Місцевий бюджет	2018
1.2.3. Стимулювання створення додаткових послуг в туристичній сфері (на основі розробленої програми)	Кількість ініціатив в громаді, що стимулюють створення додаткових видів послуг в сфері туризму (мінімум 10 шт.)	Збільшення кількості суб'єктів, що працюють в сфері туризму. Збільшення кількості туристів. Покращення умов розвитку підприємництва на території громади	Кількість суб'єктів (жінок та чоловіків, з врахуванням віку), що працюють в сфері туризму. Кількість створених робочих місць та аналіз задіяних представників громади (за	Записи з ведення підприємницької діяльності. Дослідження умов ведення бізнесу на території громади з урахування гендерної складової (аналіз розподілів сфер	Виконавчий комітет	ГО	Місцевий бюджет Грантові кошти	2018-2020

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терми реалізації
			статтю та віком). Кількість туристів	та бар'єрів)				

1.3. Забезпечення привабливих умов обслуговування потенційного інвестора

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
1.3.1. Визначення спеціалістів в ОТГ по роботі з інвесторами	Кількість працівників - 2	Ефективне обслуговування інвесторів в громаді. Покращення умов розвитку підприємництва на території громади. Збільшення кількості інвесторів	Рівень задоволення підприємців підтримкою, що надається громадою. Кількість інвесторів Кількість нових робочих місць	Записи ведення підприємницької діяльності. Дослідження умов ведення бізнесу на території громади з урахуванням гендерного компоненту (склад населення, можливості розвитку для різних статево-вікових груп)	Виконавчий комітет		Місцевий бюджет	2018
1.3.2.	Наявність податкової	Збільшення кількості	Кількість інвесторів.	Рішення ради, що затверджує	Виконавчий комітет	Депутатська бюджетна	Місцевий бюджет	2018-2020

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
Оптимізація розмірів місцевих податків і зборів, а також їх диференціація за видами діяльності, розробка механізмів стимулювання бізнесу	стратегії по відношенню до інвесторів та інших механізмів стимулювання бізнесу (1 шт.)	інвесторів. Покращення умов розвитку підприємництва на території громади	Рівень задоволення підприємців підтримкою, що надається громадою.	стратегію Записи ведення підприємницької діяльності. Гендерний аналіз платників податків Дослідження умов ведення бізнесу на території громади.	(Секретар ради)	комісія, Агенція економічного розвитку, спілки підприємців		

1.4. Промоція громади та її ресурсів

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
1.4.1. Активна ярмаркова діяльність продукцією власних підприємців та	Кількість виставок, в яких брала участь громада (10 шт. щорічно)	Збільшення кількості інвесторів в громаді. Покращення умов розвитку підприємництва на території	Кількість нових інвесторів. Рівень задоволення підприємців підтримкою, що надається громадою.	Записи ведення підприємницької діяльності. Дослідження умов ведення бізнесу на території громади	Виконавчий комітет	Спілки підприємців	Місцевий бюджет, грантові кошти, кошти спілки підприємців, ГО	Постійно починаючи з 2018 року

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
залучення інших виробників		громади.						
1.4.2. Розробка туристичного бренду ОТГ	Наявність туристичної марки громади (1 шт.)	Розробка визначеного, позитивного вигляду громади	Кількість осіб, що ідентифікують громаду по туристичній марці	Звіт з анкетування / дослідження	Виконавчий комітет	Робоча група з розробки, ГО	Місцевий бюджет, грантові кошти	2018-2019
1.4.3. Розробка та випуск друкованої рекламної інформаційної, сувенірної продукції	Кількість підготовлених видів та екземплярів друкованої та сувенірної продукції, 5 видів, 5000 екземплярів)	Підвищення впізнаваності громади та її туристичної пропозиції. Збільшення кількості туристів	Кількість осіб, які ознайомились з туристичною пропозицією громади. Кількість туристів	Звіт з дослідження. Записи щодо продажу білетів та наданих поселень на ніч	Виконавчий комітет (відділ освіти, відділ культури)	Робоча група	Грантові кошти, місцевий бюджет	2018
1.4.4. Розробка єдиної системи брендуння ОТГ, включаючи встановлення знаків та вказівників	Наявність єдиної системи брендуння громади (1 комплект)	Напрацювання позитивного вигляду громади	Показник позитивної оцінки вигляду громади	Звіт з проведеного дослідження / анкетування	Виконавчий комітет	Робоча група	Грантові кошти, місцевий бюджет	2018-2020
1.4.5. Бенчмаркінг території	Підготовлений план бенчмаркінгу (1	Наявність інструментів для порівняння своєї	Покращення туристичної пропозиції	Звіт з результатів проведеного бенчмаркінгу	Виконавчий комітет	Робоча група	Грантові кошти, місцевий бюджет	2018-2019

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
	шт.)	громади з іншими	завдяки використанню інструменту					

2. Покращення якості проживання та транспортного сполучення на території громади

2.1. Розвиток технічної інфраструктури (вода і каналізація, транспортна інфраструктура, сміття, освітлення) та охорона навколишнього середовища

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін реалізації
2.1.1. Розробка Програми «Інвентаризації та утримання доріг і тротуарів Олександрівської ОТГ», в подальшому її реалізація відповідно до визначеного графіку (в т.ч. з врахуванням потреб осіб з	Розроблена програма (1 шт.)	Інформація про наявні дороги та їх стан. Збудовані та відремонтовані дороги, тротуари, велодоріжки, паркінги, освітлення. Покращення умов життя	Показники, визначені в програмі Збудована та відремонтована інфраструктура (штук, довжина, ширина, площа і т.д.). Рівень задоволення мешканців	Рішення ради про затвердження програми. Протоколи прийняття робіт. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ, помічник голови з питань соціально-економічного розвитку, фахівці з інвестицій)		Місцевий бюджет, інфраструктурна субвенція, грантові кошти	2017-2020

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін і реалізація
інвалідністю та проїзду дитячих візочків)								
2.1.2. Будівництво велодороги Воронівка-Актове	Збудована дорога (довжина 1,5 км)	Зменшений час переїзду. Покращення комфорту переїзду. Покращення рівня безпеки.	Кількість хвилин для переїзду. Кількість ДТП. Рівень задоволення мешканців	Протокол приймання інвестиції. Звіт з моніторингу дорожнього руху. Звіти поліції. Дослідження якості надання публічних послуг	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ, помічник голови з питань соціально-економічного розвитку, фахівці з інвестицій)	Підприємці, що мають угоди соціального партнерства	Місцевий бюджет, інфраструктурна субвенція, грантові кошти, кошти договорів соціального партнерства	2018-2020
2.1.3. Забезпечення якісного освітлення вулиць ОТГ	Встановлені лампи (500 шт.)	Підвищення рівня громадської безпеки, зокрема жінок та молодих дівчат. Покращення умов життя	Кількість правопорушень та злочинів на території, де було встановлено освітлення. Рівень задоволення мешканців	Протоколи прийому робіт. Звіти поліції. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ, помічник голови з питань соціально-економічного розвитку, фахівці з інвестицій)	Южноукраїнська АЕС	Програма 30- км зони АЕС, інфраструктурна субвенція, ДФРР	2017-2020
2.1.4. Ремонт водогону у с. Трикрати, смт	Відремонтований водогін (Кількість	Покращення якості питної	Параметри, що стосуються складу води в	Протокол прийому робіт. Результати	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ)	Комунальні підприємства	Місцевий бюджет, ДФРР	2018-2019

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін і реалізації
Олександрівка, с. Трикратне, с. Воронівка	ділянок - 5 шт., сумарна довжина – 4,7 км.)	води. Аналіз захворювань (з розрізнення статі та віку). Зменшення кількості аварій. Покращення умов життя	порівнянню до стану перед ремонтом. Кількість аварій. Кількість абонентів, підключених до відремонтованої мережі. Рівень задоволення мешканців	аналізу складу води. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.				
2.1.5. Ремонт свердловини у с. Актове	Відремонтована свердловина (1 шт.)	Забезпечення доставки питної води. Покращення умов життя	Кількість абонентів. Рівень задоволення мешканців	Протокол прийому робіт. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг. Аналіз місць доставки води (ступінь доступності для людей з інвалідністю та домогосподарст	Виконавчий комітет	Комунальне підприємство «Джерело»	Місцевий бюджет	2019

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін реалізації
				в з урахуванням ваги жінок та чоловіків в домогосподарствах)				
2.1.6. Будівництво свердловин у с. Трикрати, смт. Олександрівка, с. Воронівка	Збудовані свердловини (3 шт.)	Забезпечення доставки питної води. Покращення умов життя	Кількість абонентів. Рівень задоволення мешканців.	Протокол прийому робіт. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг. Аналіз місць доставки води (ступінь доступності для людей з інвалідністю та домогосподарств в з урахуванням ваги жінок та чоловіків в домогосподарствах)	Виконавчий комітет (в т.ч. - старости сіл)	Комунальне підприємство «Джерело», КП «Орбіта»,	ДФРР, місцевий бюджет	2018-2019
2.1.7. Налагодження	Розроблений графік	Забезпечення автобусним	Кількість маршрутів та	Документ, що затверджує	Виконавчий комітет	Депутатська комісія	Місцевий бюджет	2018

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін і реалізація
графіку перевезень, створення тендерного комітету з метою визначення перевізників	перевезень (1 шт.) Створена комісія для проведення конкурсів (1 комісія)	сполученням на території громади. Покращення умов життя.	рейсів. Кількість пасажирів. Рівень задоволення мешканців.	графік та створення комісії. Протокол вибору перевізників, угоди з ними. Звіти щодо здійснення перевезень. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.	(Юридичний відділ)			
2.1.8. Розробка схеми санітарної очистки населених пунктів з метою повного охоплення послугами збору та вивезення ТПВ, і далі її впровадження відповідно до розробленого графіку	Розроблена схема збору та поводження з ТПВ на території громади (1 шт.)	Наявність плану заходів, що стосуються системи збору ТПВ. Забезпечення збирання ТПВ. Покращення рівня чистоти та естетики на території громади.	Показники, визначені в плані. Кількість домогосподарств, від яких вивозяться ТПВ (з урахуванням ваги жінок та чоловіків в домогосподарствах).	Документ, що затверджує розроблену систему (рішення ради, розпорядження) Звіти підприємства, що збирає ТПВ. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ, перший заступник селищного голови, відділ земельних ресурсів)	Комунальні підприємства	Грантові кошти, Місцевий бюджет	2018-2020

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін і реалізація
			Сумарна кількість зібраних ТПВ. Рівень задоволення мешканців					
2.1.9. Запровадження контейнерного збору ТПВ, облаштування майданчиків, придбання спеціалізованого авто для збору ТПВ	Встановлені контейнери (35 шт.) Майданчики - 10. шт.) Придбана спецтехніка (1 шт.)	Забезпечення сегрегації ТПВ. Покращення рівня чистоти та естетики на території громади.	Сумарна кількість сегрегованих ТПВ Рівень задоволення мешканців	Звіти підприємства, що збирає ТПВ. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ, перший заступник селищного голови, відділ земельних ресурсів)	Комунальні підприємства	Грантові кошти, інфраструктурна субвенція, Місцевий бюджет	2018-2019
2.1.10. Модернізація та паспортизація полігону ТПВ	Модернізовані й і сертифіковані й полігон ТПВ (1 шт.) Площа полігону (10 га)	Забезпечення можливості безпечного захоронення ТПВ на території громади	Кількість захоронених ТПВ щорічно	Звіти полігону	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ, Юридичний відділ, відділ земельних ресурсів, старости)	Комунальні підприємства	Грантові кошти Місцевий бюджет	2018-2020
2.1.11. Розробка та впровадження	Підготовлена програма (1 шт.)	Підвищення рівня екологічної свідомості серед	Кількість проведених екологічних	Документ, що затверджує програму	Виконавчий комітет (секретар	Заклади освіти	Грантові кошти Місцевий бюджет	2018-2019

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін і реалізація
програми по екологічній освіті та поведженню з ТПВ (в т.ч. шкільна програма)		мешканців. Зменшення негативного впливу мешканців на навколишнє середовище	акцій Кількість їх учасників Підвищення рівня сегрегації ТПВ	(рішення ради, розпорядження) Звіти з реалізації програми	ради, відділ ЖКГ)			
2.1.12. Створення плану оптимізації роботи КП «Джерело» і «Орбіта» (в т.ч. забезпечення надання якісних комунальних послуг на всій території ОТГ та можливе розширення об'ємів і видів послуг) та його впровадження	Розроблений план (1 шт.)	Наявність інформації, як оптимізувати роботу КП. Забезпечення ефективного надання комунальних послуг для мешканців громади.	Показники, визначені в плані. Рівень задоволення мешканців з наданих послуг з урахуванням ґендерного компоненту	Рішення ради, що затверджує план. Звіти з діяльності КП. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ, юридичний відділ)	Комунальні підприємства КП «Джерело», КП «Орбіта»	Місцевий бюджет	2018-2019
2.1.13. Приведення у відповідність комунальних тарифів (тарифікація)	Розроблений тарифікатор (1 шт.)	Отримання економічно обґрунтованих цін на комунальні послуги	Економічний ефект з надання окремих видів послуг	Фінансова звітність КП	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ, юридичний відділ)	КП «Джерело», КП «Орбіта»	Місцевий бюджет	2018

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін і реалізація
2.1.14. Реконструкція системи водовідведення	3 км	Покращення екологічного стану	Кількість абонентів та рівень задоволення мешканців	Акт прийому-передачі виконаних робіт	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ)	КП «Джерело», КП «Орбіта»	Грантова діяльність, місцевий бюджет (екологічний податок)	2018-2020

2.2. Розвиток суспільної інфраструктури (об'єкти освіти та культури, спорту і відпочинку, охорони здоров'я, соціальної сфери)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін і реалізація
2.2.1. Розвиток інфраструктури для людей з обмеженими можливостями	Кількість об'єктів, що пристосовані до потреб людей з інвалідністю 20 шт.) з аналізом виду інвалідності	Забезпечення можливості використання публічних об'єктів та місць надання послуг для людей з інвалідністю	Покращення оцінки доступності публічних місць для людей з інвалідністю. Підвищення рівня соціальної інтеграції людей з інвалідністю.	Протоколи прийому робіт. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ, Соціальний захист)	КП «Джерело», КП «Орбіта»	Місцевий бюджет, грантові кошти, інфраструктурна субвенція	2019-2020
2.2.2. Запровадження ефективної	Підготовлений план ефективної освіти (1 шт.)	Наявність інформації про способи	Показники, визначені в плані. Кошти	Рішення ради, що затверджує план. Бюджетна	Виконавчий комітет (Відділ освіти,		Місцевий бюджет, ДФРР	До кінця 2020

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін реалізації
системи освіти		реорганізації системи освіти в громаді з метою забезпечення її ефективного функціонування. Раціоналізація використання об'єктів системи освіти.	функціонування освіти	звітність громади	юридичний відділ, перший заступник селищного голови)			року
2.2.3. Встановлення дитячих майданчиків у с. Воронівка, Актове, Трикрати, Трикратне, смт Олександрівка (в т.ч. створення мотузкового містечка у с. Трикрати)	Збудовані майданчики для дітей (5 шт.)	Створення можливості привабливого та безпечного проведення часу дітьми з врахуванням потреб дівчат та хлопців (за аналізом віку), у відповідності до населених пунктів. Соціальна інтеграція	Кількість створених дитячих майданчиків. Кількість користувачів. Рівень задоволення мешканців	Протоколи прийому робіт. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг. Гендерний аналіз потреб користування майданчиками	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ)	ОСББ	Місцевий бюджет, Грантові кошти	2017-2018
2.2.4.	Підготовлений	Наявність	Показники,	Документ, що	Виконавчий		Місцевий	2017-

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін реалізації
Розробка процедури будівництва та приведення у відповідність до ДБН пандусів	аналіз (1 шт.)	інформації щодо стану наявних об'єктів та необхідних робіт, що приведуть їх у відповідність до приписів	вказані в аналізі.	затверджує аналіз (рішення ради, розпорядження)	комітет (юридичний відділ)		бюджет	2018
2.2.5. Будівництво сучасної комплексної спортивної споруди (зали), облаштованої сонячними батареями на території смт Олександрівка на території школи (з врахуванням потреб людей з інвалідністю та інших соціально незахищених верств населення)	Збудований спортивний об'єкт (1 шт.)	Створення можливості привабливого та безпечного проведення часу. Соціальна інтеграція	Кількість користувачів. Кількість організованих секцій та спортивних заходів. Рівень задоволення мешканців	Протоколи прийому робіт. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.	Виконавчий комітет (Помічник селищного голови з питань соціально-економічного розвитку)	ГО	Місцевий бюджет, ДФРР	2019-2020
2.2.6. Капітальний	Відремонтований будинок	Покращення умов	Кількість користувачів та	Протоколи прийому робіт.	Виконавчий комітет		Місцевий бюджет, ДФРР,	2017-2018

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Термін і реалізація
ремонт будівель БК у с. Воронівка, с. Трикрати, с. Актове	культури (3 шт.)	привабливого та безпечного проведення часу. Соціальна інтеграція.	секцій. Кількість заходів. Рівень задоволення мешканців.	Звіти з діяльності будинків культури. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.	(Відділ культури, відділ ЖКГ, старости)		грантові кошти, інфраструктурна субвенція	

2.3. Підвищення рівня громадської і пожежної безпеки та правопорядку

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
2.3.1. Підвищення рівня пожежної безпеки – встановлення гідрантів	Встановлені гідранти (25 шт.)	Забезпечення джерела води для гасіння пожеж	Кількість пожеж, під час яких було використано встановлені гідранти	Протоколи передачі. Звіти пожежної служби	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ)	МПО, комунальні підприємства	Місцевий бюджет, Інфраструктурна субвенція	2019-2020
2.3.2. Створення системи муніципальної варті	Створений осередок муніципальної служби охорони порядку (1 шт.) Кількість	Підвищення рівня публічної безпеки. Підвищення почуття безпеки мешканцями	Кількість правопорушень і злочинів. Рівень задоволення мешканців	Юридичний документ, що створює осередок. Звіти щодо безпеки в громаді. Дослідження	Виконавчий комітет (Юридичний відділ, перший заступник селищного голови)	Поліція	Місцевий бюджет	До кінця 2020 року

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
	працівників варти (2 осіб)			умов життя та якості надання публічних послуг.				

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

3. Забезпечення надання якісних послуг в сферах соціального забезпечення та охорони здоров'я, створення умов для умов розвитку особистості, внутрішньої інтеграції та відпочинку

3.1. Ефективне управління громадою (соцсфера, охорона порядку, пожежна...)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
3.1.1. Надання якісних адмінпослуг через ЦНАП (з врахуванням потреб людей з інвалідністю та особливими потребами)	Створений ЦНАП (1 шт.). Кількість працівників (3 осіб)	Забезпечення ефективного, комплексного обслуговування клієнтів в одному місці в адміністрації громади	Рівень задоволення мешканців з функціонування самоврядної адміністрації та рівня пропонованих нею послуг	Юридичний документ про створення ЦНАП. Результати дослідження думки та рівня задоволеності клієнтів. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.	Виконавчий комітет (Юридичний відділ, секретар ради, секретар виконкому)		Грантові кошти, місцевий бюджет	До кінця 2020 року
3.1.2. Встановлення туалету в сільраді (з врахуванням потреб людей з інвалідністю)	Облаштований туалет в адміністрації громади (1 шт.)	Покращення умов праці та обслуговування клієнтів	Рівень задоволення працівників умовами праці. Рівень задоволення мешканців умовами обслуговування.	Протокол прийому робіт. Результати дослідження думки працівників та клієнтів	Виконавчий комітет (Відділ ЖКГ)	Комунальне підприємство «Орбіта», підприємці	Кошти договорів соціального партнерства, місцевий бюджет	2017 - 2018

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
3.1.3. Розробка системи мотивації для молодих спеціалістів (освіта, культура, лікарі)	Розроблена мотиваційна система з урахуванням ґендерного компоненту (1 шт.)	Залучення молодих спеціалістів в громаду	Кількість нових спеціалістів. Рівень задоволення мешканців умовами обслуговування	Рішення ради, що затверджує систему. Реєстр контрактів на роботу. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.	Виконавчий комітет		Місцевий бюджет	2018
3.1.4. Введення в штат селищної ради фахівця з комунікацій та грантової діяльності	Працевлаштований спеціаліст (1 особа)	Підвищення активності громади в подачі заявок на гранти та в комунікації з мешканцями	Кількість поданих заявок, отриманих грантів (та використаних квот) Кількість проектів в сфері комунікації з мешканцями Рівень задоволення мешканців від функціонування самоврядної адміністрації та рівня	Угоди на роботу. Звіти з грантової діяльності. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.	Виконавчий комітет (Кадровий сектор)		Місцевий бюджет	2019

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
			пропонованих нею послуг					
3.1.5. Організація навчання та підвищення кваліфікації посадових осіб, депутатів і керівників структурних підрозділів селищної ради	Кількість працівників, що взяли участь в заходах (400 осіб)	Підвищення кваліфікації працівників та депутатів	Покращення діяльності виконавчих органів громади (наприклад, коротший час вирішення справ, більша ефективність і т.і.) Рівень задоволення мешканців з функціонування самоврядної адміністрації та рівня пропонованих нею послуг	Угоди на проведення тренінгів. Отримані сертифікати. Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.	Виконавчий комітет (Кадровий сектор)		Місцевий бюджет, грантові кошти	2017 -2020
3.1.6. Повноцінне наповнення сайту ОТГ (в т.ч. – розділ туризм)	Інтернет-сторінка громади з всією необхідною інформацією (1 шт.)	Забезпечення комплексної інформації про громаду та діяльності і планів її органів	Рівень задоволення користувачів інтернет-сторінки	Дослідження користувачів інтернет-сторінки	Виконавчий комітет (відділ комунікацій)	Бібліотеки, музей, ГО, БК (СБК)	Місцевий бюджет	2018

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
3.1.7. Приєднання до ініціативи «Угода Мерів» та розробка Плану сталого енергетичного розвитку (SeAP)	Членство громади в Угоді Мерів. Розроблений План SeAP (1 шт.)	Можливість подачі заявки на грантове фінансування заходів з термомодернізації. Отримані кошти та реалізовані інвестиції. Обмеження розміру оплат за використання енергії в комунальних будинках.	Кількість поданих заявок. Кількість отриманих грантів та їх розмір. Розмір оплати за використання енергії в комунальних будинках.	Акт членства громади в Угоді Мерів. Звіти з грантової діяльності громади. Протокол приймання інвестицій. Бюджетні звіти громади.	Виконавчий комітет (Секретар ради, помічник голови з питань соціально-економічного розвитку)		Місцевий бюджет, грантові кошти	2018

3.2. Підвищення якості надання послуг в сфері соціального захисту і та охорони здоров'я

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
3.2.1. Проектування системи соціального захисту в ОТГ,	Розроблена система соціального забезпечення (1 шт.)	Наявність інформації та плану заходів забезпечення соціальної	Показники, що вказані в документі. Кількість осіб (жінок та	Рішення ради. Звіти з реалізації системи	Виконавчий комітет (Юридичний відділ)		Місцевий бюджет	2018-2020

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
що включатиме інституції та людей (жінок та чоловіків різного віку), приватний сектор та некомерційні організації, та її подальше впровадження		допомоги мешканцям громади. Зменшення рівня незабезпеченості та інших соціальних проблем	чоловіків) та соціальних груп, що отримують соціальну допомогу					
3.2.2. Налагодження співпраці з 2-ю ланкою охорони здоров'я для регулярних перевірок стану здоров'я населення	Підписана угода з 2-ю ланкою охорони здоров'я (1 шт.)	Проведені контролю здоров'я мешканців громади. Проведені контролю здоров'я мешканців громади. Підвищення рівня свідомості мешканців, зокрема чоловіків в сфері профілактики здоров'я	Кількість контролів та осіб, що його пройшли з врахуванням статі та віку	Умова з 2-ю ланкою охорони здоров'я. Звіти з проведених контролів стану здоров'я та їх результати	Виконавчий комітет	КЗ «Олександрівська АЗПСМ», Соціальний захист, ветеранська організація	Місцевий бюджет, медична субвенція	2017 - 2020
3.2.3. Розробка та реалізація програми Здорового способу життя	Розроблена програма (1 шт.)	Наявність плану заходів щодо пропаганди здорового способу життя жінок та чоловіків, хлопців	Показники, визначені в програмі. Кількість заходів в	Рішення ради про затвердження програми. Звіти з реалізації програми.	Виконавчий комітет (Секретар виконкому)	КЗ «Олександрівська АЗПСМ», Молодіжна рада	Грантові кошти, місцевий бюджет	2019-2020

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
		та дівчат в громаді. Покращення стану здоров'я мешканців	сфері пропагування здорового способу життя. Кількість їх учасників (жінок та чоловіків, хлопців та дівчат). Рівень задоволення мешканців з доступності різних форм активного відпочинку з урахуванням статі та віку	Дослідження умов життя та якості надання публічних послуг.				

3.3. Підвищення якості надання послуг в сфері культури, освіти та відпочинку

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
3.3.1.	Підготовлений	Наявність плану	Показники,	Рішення ради	Виконавчий	Заклади	Місцевий	2018-

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
Розробка плану покращення надання послуг в системі позашкільної освіти та його реалізація	план (1 шт.)	дій в сфері покращення якості позашкільної освіти. Покращення якості шкільної освіти.	визначені в плані. Оцінка учасників занять.	про затвердження плану. Дослідження якості позашкільної освіти.	комітет (Відділ освіти Олександрівської ОТГ, Відділ культури, молоді та спорту)	позашкільної освіти	бюджет	2020
3.3.2. Розробка плану розвитку системи безперервної освіти та його впровадження	Підготовлений план (1 шт.)	Наявність плану дій та покращення якості безперервної освіти. Покращення якості безперервної освіти.	Показники, вказані в плані. Оцінка учасників занять.	Рішення ради про затвердження плану. Дослідження якості безперервної освіти	Виконавчий комітет (Соціальний захист)	Інформаційний центр, ветеранські організації, ГО	Місцевий бюджет Грантові кошти	2019-2020
3.3.3. Розробка нових видів надання послуг та покращення якості існуючих послуг в бібліотеках та БК (СБК)	Розроблена концепція зміни функціоналу бібліотек (1 шт.)	Наявність плану заходів в сфері покращення якості діяльності бібліотек. Впровадження нових форм діяльності бібліотек. Збільшення кількості	Показники, вказані в концепції. Кількість клієнтів бібліотек. Рівень задоволення клієнтів бібліотек.	Рішення ради про затвердження концепції. Звіт з реалізації концепції. Дослідження рівня задоволення клієнтів.	Виконавчий комітет (Відділ культури, молоді та спорту)	Бібліотеки, Молодіжна рада	Місцевий бюджет, грантові кошти	2019-2020

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
		клієнтів.						
3.3.4. Розробка плану підвищення якості послуг в сфері відпочинку для молоді та дорослих і його реалізація	Розроблений план (1 шт.)	Наявність плану дій в сфері покращення якості послуг. Впровадження нових форм діяльності підрозділів, що відповідають за організацію відпочинку. Збільшення кількості осіб (дівчат та хлопців), що використовують пропозицію цих підрозділів.	Показники, вказані в плані. Кількість осіб, що використовують пропозицію, рівень їх задоволення.	Рішення ради про затвердження плану. Звіт з реалізації плану. Дослідження рівня задоволення клієнтів.	Виконавчий комітет (Відділ культури, молоді та спорту)	Молодіжна рада, ГО, будинки Культури, бібліотеки	Грантові кошти,	2018-2020

3.4. Активізація та внутрішня інтеграція громади

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
3.4.1. Підтримка та	Більш активна Молодіжна	Підвищення суспільної	Кількість осіб, що беруть	Звіт з діяльності	Виконавчий комітет	Молодіжна громадська	Місцевий бюджет,	2018-2020

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
розвиток Молодіжної громадської ради	рада громади	активності молоді. Розвиток рівня громадських консультацій. Підвищення рівня участі молоді в формуванні публічної політики.	участь в діяльності Молодіжної ради. Кількість ініціатив, що були запропоновані / реалізовані Молодіжною радою	Молодіжної ради	(Відділ культури молоді та спорту, Відділ освіти)	рада	грантові кошти	
3.4.2. Забезпечення сприятливого середовища для створення і розвитку ГО і ОСН	Заходи, реалізовані в сфері підтримки створення та розвитку ГО і ОСН (5 шт.)	Збільшення кількості ГО і ОСН на території громади, кількість їх членів. Збільшення кількості заходів, реалізованих ГО і ОСН	Кількість ГО і ОСН на території громади. Кількість членів ГО і ОСН. Кількість заходів, реалізованих ГО і ОСН.	Звіт з реалізації заходів громадою. Реєстри організацій. Звіти з діяльності ГО і ОСН.	Виконавчий комітет	Інформаційний центр Старости, Молодіжна рада	Грантові кошти Місцевий бюджет	2019-2020
3.4.3. Запровадити бюджет участі з дотриманням принципів гендерної рівності та визначенням	Впроваджений бюджет участі (1 шт.)	Підвищення громадської активності мешканців громади. Формування відчуття	Сума бюджету участі. Кількість поданих ініціатив. Кількість та вартість	Рішення ради, що запроваджує реалізацію бюджету участі. Звіти з реалізації	Виконавчий комітет (фінансово-економічний відділ)		Місцевий бюджет	2019-2020

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Назва діяльності	Індикатор реалізації діяльності (продукт)	Ефект від реалізації діяльності (результат)	Індикатор оцінки результату діяльності	Джерело перевірки показників	Підрозділ, що відповідає за реалізацію діяльності	Допоміжні підрозділи	Джерело фінансування	Терміни реалізації
одним з пріоритетних напрямків підтримку проектів, спрямованих на задоволення потреб жінок (з метою реалізації громадських ініціатив).		співучасті в справах громади. Реалізація заходів, важливих з точки зору мешканців.	реалізованих проектів. Рівень задоволення мешканців реалізацією бюджету участі.	бюджету. Результат дослідження думки мешканців.				
3.4.4. Запровадження інформаційного бюлетеня ОТГ	Видання інформаційного бюлетеня (1 шт.)	Передача мешканцям інформації на тему життя громади та її планів. Підвищення рівня зацікавленості мешканців щодо справ громади.	Кількість друкованих екземплярів бюлетеня. Кількість осіб, що читають бюлетень. Рівень задоволення мешканців з бюлетеня та його змісту	Інформація від самоврядної адміністрації громади. Результати дослідження рівня задоволення мешканців.	Виконавчий комітет (Фахівець з комунікацій, секретар ради)	Молодіжна рада, заклади освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, КП	Спонсорські кошти, кошти місцевого бюджету	2018-2020

Додаток 1. Діагноз умов місцевого розвитку громади

Додаток 2. Результати соціологічного дослідження умов життя та якості публічних послуг в ОТГ

Додаток 3. Карта ключових стратегічних проектів, на фінансування яких громада планує подавати заявки в рамках проекту ДОБРЕ